

Budget 2025

1. Budgetkatalog

**Budgettemadag, Regional Udvikling og Speciaalsektoren,
15. august 2024**

**Budgetkonference, Sundhedsområdet og anlægsområdet/NAU,
26. – 27. august 2024**

Baggrund

”Udvikling gennem prioritering” har været rammesættende for den budgetproces, der er pågået siden starten af 2024, og som nu skal rodfæstes i et politisk budgetforlig for 2025.

De politiske udvalg på sundhedsområdet har i løbet af foråret arbejdet med tiltag, som kan omprioritere ressourcer til gavn for de nordjyske patienter, og samtidig sikre, at Region Nordjylland står på fast grund når krav og forventninger til sundhedsvæsenet kun er stigende.

De politiske prioriteringsforslag fremgår af det ”politiske prioriteringskatalog”.

Den omstillingsrettede budgetproces for 2025 kommer i kølvandet på de alvorlige økonomiske udfordringer Region Nordjylland stod i forud for budgetlægningen for 2024. Situationen satte spor og særligt et omfattende omstillingsarbejde på hospitalerne i løbet 2024 gør, at budgetforhandlingerne for 2025, indledes med forventning om økonomisk balance på sundhedsområdets drift. Det er positivt, men også nødvendigt, for at imødekomme de opgaver der kommer og samtidig give mulighed for at udvikle det nordjyske sundhedsvæsen.

Årets økonomiaftale mellem Danske Regioner og Regeringen styrker den økonomiske genopretning af Region Nordjylland både i 2024 og i 2025. Et ekstraordinært højt økonomisk råderum er tilgængeligt i 2025 som følge af aftalen, ligesom de ulige driftsvilkår mellem regionerne anerkendes gennem ulighedspuljen. Det er en solid økonomiaftale for Region Nordjylland, som giver et positivt afsæt for de kommende budgetforhandlinger.

Finansieringsgrundlag, forventede udgifter i 2025 og det politiske prioriteringsrum på sundhedsområdet beskrives i dybden i budgetkatalogets afsnit 1.

På det regionale udviklingsområde er der ligeledes positive takter forud for budgetlægningen for 2025. Trods stigende energipriser de seneste år, forventes den kollektive trafik ikke at udfordre budgettet for Regional Udvikling på samme niveau som tidligere. Budgetforslag for Regional Udvikling fremgår af budgetkatalogets afsnit 2.

Også i Specialektoren spiller budgetlægningen en central rolle, idet budgettet er med til at rammesætte de strategiske fokusområder for de specialiserede socialtilbud. Disse udfoldes nærmere i budgetkatalogets afsnit 3.

Herudover omfatter budgetkataloget ligeledes anlægsområdet (forslag til investeringsoversigt 2025-2028 præsenteres på budgetkonferencen) og flerårsoversigten fra Budget 2024 i hhv. afsnit 4 og 5.

Supplerende notater foreligger i særskilte bilag.

Indhold

1 Sundhedsområdet	3
Uomgængelige udgifter	9
1.1 Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond.....	10
1.2 Ny lovgivning på forsikringsområdet.....	12
1.3 Helårsvirkninger af beslutninger i tidligere budgetforlig samt øvrige tekniske reguleringer	14
1.4 Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0.....	18
1.5 IT-digitalisering, udvikling og basisdrift.....	20
1.6 Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU.....	23
1.7 Personlig Medicin – hjemtagning af sekventeringsopgaven	26
1.8 Fertilitetsbehandling andet barn	28
1.9 Digital hudkræftdiagnostik	30
1.10 Udvikling i den lægelige videreuddannelse	33
Svært omgængelige udgifter	36
1.11 Øget optag af ambulancebehandlerelever på det præhospitale område	37
1.12 Vækst i medicinudgifter	40
1.13 Etablering af praksispulje	42
1.14 Udflytning til NAU, PNAU og STENO	43
2 Regional Udvikling	47
2.1 Budgetforslag 2025 for Regional Udvikling	49
3 Speciaalsektoren	57
4 Anlægsområdet	59
4.1 Anlægsbudget 2025 - sundhedsområdet	59
4.2 Gældende investeringsoversigt 2024-2024, sundhedsområdet.....	65
4.3 Affaldssortering i Region Nordjylland	66
5 Flerårsoversigt fra Budget 2024	69

1 Sundhedsområdet

Sundhedsvæsenet har været under pres igennem længere tid som følge af både behandlingsefterslæb efter Covid-19, fortsatte rekrutteringsudfordringer og ikke mindst den demografiske udvikling. Dette gælder også det nordjyske sundhedsvæsen, som står midt i en stor økonomisk genopretning, efter væsentlige økonomiske ubalancer, for alvor blev tydelige i 2023.

Det altoverskyggende fokus i 2024 er at opnå økonomisk balance, som er nødvendigt for at sikre et robust grundlag for at kunne levere god og rettidig patientbehandling til gavn for de nordjyske borgere.

Hospitalet har igangsat et stort omstillingsarbejde og har nedbragt udgiftsniveauet betragteligt sammenlignet med 2023. Økonomisk balance er imidlertid en opgave, som kræver et entydigt ledelsesmæssigt fokus både nu og fremadrettet for at sikre vi når helt i mål.

Også på nationalt niveau har der været fokus på sundhedsvæsenets pressede driftsvilkår. Med henblik på at afhjælpe udfordringerne i sundhedsvæsenet indgik Regeringen og Danske Regioner aftale om en akutplan i 2023, hvor det centrale omdrejningspunkt var at nedbringe ventelister ved at løfte aktiviteten og produktiviteten på hospitalerne. Region Nordjylland blev i den forbindelse ekstraordinært tilført 68 mio. kr. i 2024 og i forlængelse heraf er der igangsat en række indsatser på de nordjyske hospitaler, særligt ift. afvikling af ventelister ved brug af private leverandører.

Finansloven for 2024 indeholdt samtidig en velfærdshåndsrækning til regionerne, der betød at Region Nordjylland blev tilført 36 mio. kr., som i kombination med en række øvrige økonomiske tiltag, indgik i en "robusthedspulje" ifm. regionens budgetaftale for 2024.

Den nationale anerkendelse af sundhedsvæsenets driftsudfordringer har bidraget til genopretning af økonomien, men særligt den store indsats på hospitalerne, og i regionens øvrige virksomheder, samt "robusthedspuljen" fra Budget 2024, er med til, at Region Nordjylland står på fast grund forud for budgetlægningen i 2025.

En væsentlig præmis for Budget 2025 er en forventning om balance i regionens samlede økonomi ved udgangen af 2024, således budgetlægningen ikke påbegyndes med et økonomisk efterslæb fra 2024. Kvartalsrapport 2-24 understøtter denne forudsætning. Sammen med en god økonomiaftale for 2025 betyder dette, at der ifm. Budget 2025 kan foretages nødvendige prioriteringer for at sikre både konsolidering og udvikling af det nordjyske sundhedsvæsen.

Økonomiaftalen kommer samtidig oven på det store politisk prioriteringsarbejde, der har præget dagsordenen i de politiske udvalg i løbet af foråret, og som kan tilvejebringe op til 100 mio. kr., som kan frigives indenfor regionens nuværende budgetramme og prioriteres i budgetforhandlingerne for 2025.

De politiske prioriteringsforslag fremgår af det "politiske prioriteringskatalog".

En solid økonomiaftale for Nordjylland

I maj måned indgik Regeringen og Danske Regioner aftale om regionernes økonomi for 2025. Økonomiaftalen styrker Region Nordjyllands økonomiske fundament både i indeværende budgetår og i 2025. Det er en god aftale, som giver mulighed for at løfte det nordjyske sundhedsvæsen og understøtte de mange bevægelser der allerede er igangsat.

Økonomiaftalen for 2025 tilfører regionerne ca. 2,0 mia. kr. ekstra til driften af sundhedsvæsenet, samtidig forudsættes det at regionernes udgifter til administration nedbringes med 96 mio. kr. i 2025.

Som en del af væksten i regionernes driftsramme for 2025 indgår ligeledes en 1-årig ulighedspulje på i alt 100 mio. kr., som fordeles til regioner med mindre end 3 læger pr. 1000 indbyggere. Konkret betyder dette at midlerne deles med 47 mio. kr. til Region Nordjylland og 53 mio. kr. til Region Sjælland.

Ud af de 47 mio. kr. regionen tilføres fra ulighedspuljen er 37 mio. kr. éngangsmidler i 2025. For ikke at binde midlerne i permanente udgifter, og derved foruddiskontere prioriteringer i Budget 2026, foreslås de 37 mio. kr. anvendt til finansiering af midlertidige udgifter.

Økonomiaftalen giver Region Nordjylland et økonomisk råderum i 2025 på ca. 238 mio. kr. Den årlige opdatering af bloktilskudsfordelingen betyder, at Region Nordjylland tilføres yderligere 6 mio. kr. i 2025.

Netto udgør råderummet således 244 mio. kr. jf. budgetoplæg 2025. Hertil skal lægges 10 mio. kr. under forudsætning af en tilsvarende reduktion i de administrative udgifter, som er forudsat i Økonomiaftalen. Med Økonomiaftalen følger ligeledes en række opgaver, som forudsætter regional medfinansiering. Dette vedrører Nationalt Genom Center og indsatser vedr. Rationel Farmakoterapi (Medicinrådet), som tilsammen reducerer råderummet i 2025 med 8 mio. kr.

Udgangspunktet for Region Nordjyllands budgetlægning i 2025 er derved en samlet finansiering på ca. 246 mio. kr. til realløft af det nordjyske sundhedsvæsen.

Af nedenstående tabel fremgår det samlede finansieringsgrundlag for 2025:

Tilførte midler i ØA25 (netto)	238 mio. kr.
Opdatering af bloktilskudsfordeling	6 mio. kr.
Råderum (netto) jf. budgetoplæg 2025	244 mio. kr.
Administrative omprioriteringer jf. ØA25	10 mio. kr.
Medfinansiering, Nationalt Genom Center	-5 mio. kr.
Medfinansiering, Rationel Farmakoterapi (Medicinrådet)	-3 mio. kr.
I alt, råderum til budgetlægning 2025	246 mio. kr.

I lighed med de foregående aftaler, er der med Økonomiaftalen forudsat et regionalt teknologibidrag, der i 2025 udgør ca. 371 mio. kr., som forventes frigjort og prioriteret til finansiering af øget behandlingskapacitet. For Region Nordjylland betyder dette en omprioritering indenfor den eksisterende budgetramme på ca. 38 mio. kr. Det forudsættes af denne omprioritering håndteres ifm. forhandlingerne om de politiske prioriteringsforslag.

Herudover tilføres regionerne med Økonomiaftalen ligeledes et ekstraordinært løft af kræftområdet i 2025 svarende til i alt 111 mio. kr. Midlerne finansieres af den afsatte ramme på i alt 600 mio. kr. til Kræftplan V. Region Nordjylland tilføres heraf ca. 12 mio. kr. én gang i 2025, som delvist kan afdække allerede igangsatte initiativer på kræftområdet i 2024. Behovet for øvrige prioriteringer på kræftområdet adresseres på budgetkonferencen d. 26. – 27. august mhp. at indgå i de politiske budgetforhandlinger.

Politiske prioriteringer i budgetprocessen for 2025

Den forestående politiske prioriteringsproces skal være med til at sikre en fortsat høj kvalitet i patientbehandlingen, som følger med udviklingen, og ikke mindst et godt og sundt arbejdsmiljø for regionens mange ansatte. Samtidig er det væsentligt at balancere de vigtige hensyn til en robust regional økonomi, der er rustet til at imødegå de fremadrettede opgaver med bl.a. indflytning på NAU mv.

Det er en stor prioriteringsopgave, men også en opgave, hvor man med budgettet for 2025 har mulighed for lægge sporene til et fremtidssikret nordjysk sundhedsvæsen.

I 2025 forventes der uomgængelige udgifter på sundhedsområdet for i alt ca. 47,3 mio. kr. Her er der tale om udgifter som regionen er nødsaget til at finansiere i 2025 grundet enten nationale forpligtelser eller tidligere bindende regionale beslutninger.

Hertil kommer en række udgiftsområder, svarende til ca. 184 mio. kr., som er svært omgængelige, men hvor udgiftsniveauet kan variere alt efter politiske prioriteringer på området. Dette gælder f.eks. medicinområdet, praksisområdet og udflytning til NAU/PNAU.

Samlet forventes der således behov for at finansiere et udgiftsniveau i størrelsesordenen 231,3 mio. kr. i 2025.

Udgiftsområderne beskrives alle nærmere i dette budgetkatalog.

Sammenholdt med finansieringsgrundlaget fra Økonomiaftalen ses **et samlet politisk prioriteringsrum i 2025 på min. 14,7 mio. kr.**, jf. nedenstående tabel.

Finansieringsgrundlag, jf. ØA25	246 mio. kr.
Uomgængelige udgifter	-47,3 mio. kr.
Svært omgængelige udgifter	Op til -184 mio. kr.
I alt, politisk prioriteringsrum, jf. ØA25	Min. 14,7 mio. kr.
Politiske prioriteringsforslag, jf. udvalgsarbejdet	0 - 100 mio. kr.

Det præcise niveau for det politiske prioriteringsrum (som følge af Økonomiaftalen) afhænger af forhandlingen af de konkrete udgiftsniveauer indenfor de svært omgængelige udgifter. I ovenstående tages der udgangspunkt i det maksimale udgiftsniveau, hvorfor der angives et "minimumsniveau" for prioriteringsrummet.

Ved siden af prioriteringsrummet fra Økonomiaftalen kommer det politiske udvalgsarbejde, hvor der i det "Politiske prioriteringskatalog" er beskrevet tiltag svarende til ca. 100 mio. kr. **De politiske prioriteringsforslag** hviler på den grundlæggende præmis, at udvikling kræver prioritering, og de stillede forslag vil kunne frigøre ressourcer til andre vigtige opgaver i sundhedsvæsenet.

Såfremt man i de politiske forligsdrøftelser ønsker at tilgodese områder og tiltag, der rækker ud over prioriteringsrummet på ca. 14,7 mio.kr. fra Økonomiaftalen forudsættes det, at finansieringen tilvejebringes gennem realisering af udvalgenes prioriteringsforslag.

Med prioritering af nye indsatser følger derved tilsvarende udmøntning af udvalgenes prioriteringsforslag mhp. finansiering.

Hertil skal ligeledes nævnes **robusthedspuljen**, som blev tilvejebragt ifm. Budget 2024, og som i indeværende budgetår medvirker til den forventede balance på sundhedsområdet drift (jf. kvartalsrapport 1-24, og kvartalsrapport 2-24). Konkret betyder dette at robusthedspuljen ikke er udmøntet i 2024, men afdækker for ubalancer på øvrige udgiftsområder.

I udgangspunktet er de 82 mio. kr. fra robusthedspuljen 2024 "frie" i 2025 til nye prioriteringer, men her er det væsentligt at holde foregående års økonomiske disponeringer for øje. Dette gælder særligt prioriteringen af "NAU opsparingen" til afdækning af ubalancer i regnskab 2023. I 2025 foreslås de midlertidige NAU udgifter delvist finansieret gennem éngangsmidler fra Økonomiaftalen, men i 2026 vil der være behov for træk på robusthedspuljen til finansiering af bl.a. flytteudgifter og periodevis dobbeltdrift af flere hospitalsmatrikler.

Eventuelle prioriteringer, som forudsætter finansiering fra robusthedspuljen i 2025, bør derfor have karakter af éngangsudgifter – eksempelvis indsatser til nedbringelse af ventetider mv.

Udgiftsprofilen for NAU gennemgås nærmere i afsnit 1.15 Udflytning til NAU, PNAU og STENO.

Mulige prioriteringsområder til gavn for de nordjyske patienter

Behovet for at træffe kloge og nødvendige valg ifm. Budget 2025 tydeliggøres af de mange væsentlige opgaver Region Nordjylland står overfor. Dette gælder ikke mindst ibrugtagning af det nye hospitalsbyggeri. Samtidig er der fortsat driftsområder på regionens hospitaler og virksomheder, som udfordrer økonomien, og mulighederne for at levere et højt serviceniveau indenfor centrale behandlingsområder.

Med Budget 2025 bliver det muligt at give en håndsækning til hospitalerne, og de afdelinger der er særligt presset, ved prioritering af områder der styrker den generelle kapacitetsopbygning og nedbringelse af ventelister.

De nationale akutplansmidler ophører i 2024, hvorfor en væsentlig prioritering for hospitalerne, og de nordjyske patienter, ligeledes vil være at videreføre initiativerne finansieret heraf.

På budgetkonferencen d. 26 – 27. august udfoldes en række områder nærmere med henblik på at indgå i forhandlingen af det politiske prioriteringsrum:

- **Ortopædkirurgi og afvikling af ventelister;** mulighed for videreførelse af initiativer igangsat for akutplansmidler i 2024 og generel kapacitetsopbygning i ortopædkirurgien mhp. at nedbringer udgifterne til samhandel.
- **Psykatri med fokus på børn og unge;** kapacitetsopbygning for at kunne imødekomme den store aktivitetsstigning indenfor område og nedbringe ventelisterne til behandling.
- **Diabetesområdet;** investering i øget brug af diabetesteknologi (flash glukose målere) med henblik på at bringe behandlingstilbuddet i Region Nordjylland på linje med øvrige regioner.
- **Kræftområdet;** generel kapacitetsopbygning på kræftområdet mhp. at fastholde målopfyldelse og sikre en fortsat udvikling af behandlingstilbuddene indenfor kræftområdet.

Beskrivelsen af ovenstående områder vil indgå i et ”**forhandlingskatalog**”, som gøres tilgængeligt på budgetkonferencen, og fremsendes til Regionsrådet umiddelbart efter konferencen, og forud for de bilaterale budgetdrøftelser primo september.

Forhandlingskataloget vil ud over ovenstående områder også indeholde beskrivelser af prioriteringsmuligheder inden flere andre områder, såsom f.eks. fødselsområdet og akutområdet.

Samlet overblik

		Budget 2025 (mio. kr.)
Sundhedsområdet		
Uomgængelige udgifter		47,3
1.1	Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond	0,0
1.2	Ny lovgivning på forsikringsområdet	1,0
1.3	Helårsvirkninger fra B2024/tekniske reguleringer	-2,1
1.4	Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0	3,0
1.5	IT-basisdrift og investeringsramme, Digitalisering og IT	10,0
1.6	Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU	3,6
1.7	Personlig Medicin	4,1
1.8	Fertilitetsbehandling andet barn (ØA25)	15,0
1.9	Diagnostik af hudkræft, praksisområdet	1,3
1.10	Udvikling i den lægelige videreuddannelse	11,4
Svært omgængelige udgifter		184,0
1.11	Øget elevoptag, uddannelse til ambulancebehandlere i Den Præhospitale Virksomhed	4,0
1.12	Vækst i medicinudgifter: sygehusmedicin	85,0
	Vækst i medicinudgifter: tilskudsmedicin	2,0
1.13	Etablering af praksispulje	33,0
1.14	Udflytning til NAU, PNAU og STENO	60,0
Sundhedsområdet - total		231,3

Uomgængelige udgifter

I det følgende beskrives der uomgængelige udgifter på sundhedsområdet for i alt 47,3 mio. kr.

Der er tale om udgifter som regionen er nødsaget til at finansiere i 2025 grundet enten nationale forpligtelser eller tidligere bindende regionale beslutninger.

			Budget 2025 (mio. kr.)
Uomgængelige udgifter			
1.1	Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond		0,0
1.2	Ny lovgivning på forsikringsområdet		1,0
1.3	Helårsvirkninger fra B2024/tekniske reguleringer		-2,1
1.4	Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0		3,0
1.5	IT-basisdrift og investeringsramme, Digitalisering og IT		10,0
1.6	Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU		3,6
1.7	Personlig Medicin		4,1
1.8	Fertilitetsbehandling andet barn (ØA25)		15,0
1.9	Diagnostik af hudkræft, praksisområdet		1,3
1.10	Udvikling i den lægelige videreuddannelse		11,4
Uomgængelige udgifter - total			47,3

1.1 Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Patientforløb og Økonomi

Baggrund

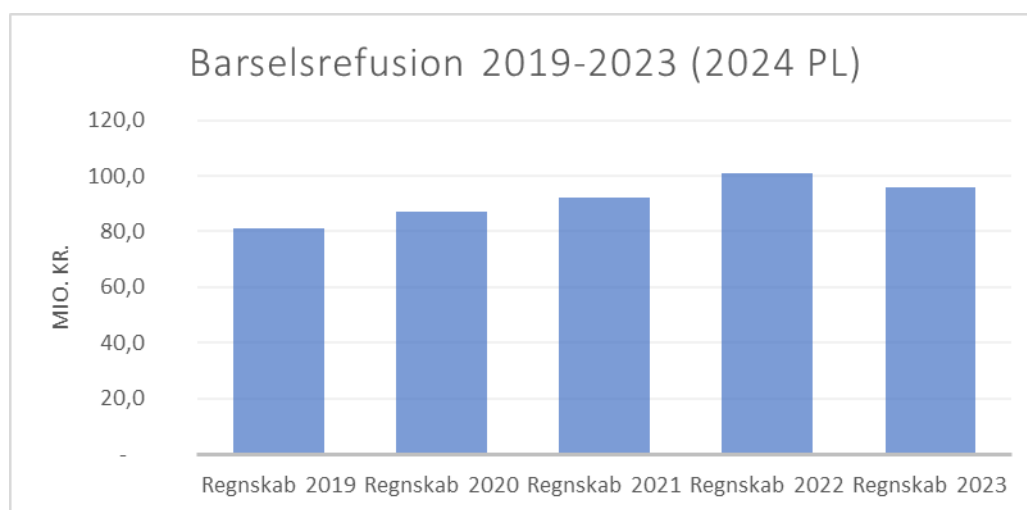
Regionen har en række udgifter, som kan betegnes som uafviselige. Regionens barselsfond udligner udgifter til barsel på tværs af de enkelte enheder i regionen. Udgifterne afholdes af en central pulje under regionale tværgående udgifter på Fællesområdet.

Budgettet til tjenestemandspensioner dækker selve udbetalingen af pensionen. Herudover er regionen økonomisk forpligtiget, hvis Region Nordjylland ansætter en tjenestemand med tidligere ansættelse i anden region e.l. Her får regionen således overført de tidligere opsparede pensionshensættelser (som indtægtsføres i regionens regnskab). Hvis en ansat tjenestemand i Region Nordjylland får ny ansættelse udenfor regionen, skal de opsparede hensættelser omvendt udbetales til den nye arbejdsgiver (og dermed udgiftsføres i regionens regnskab). Ligeledes kan der være enkelte konverteringer af overenskomstansatte til tjenestemænd, som også kan have stor betydning for regnskabsresultatet i det enkelte budgetår.

De to områder er kendetegnet ved at været områder som i de seneste år har været i vækst, men at der også kan forekomme store udsving mellem årene.

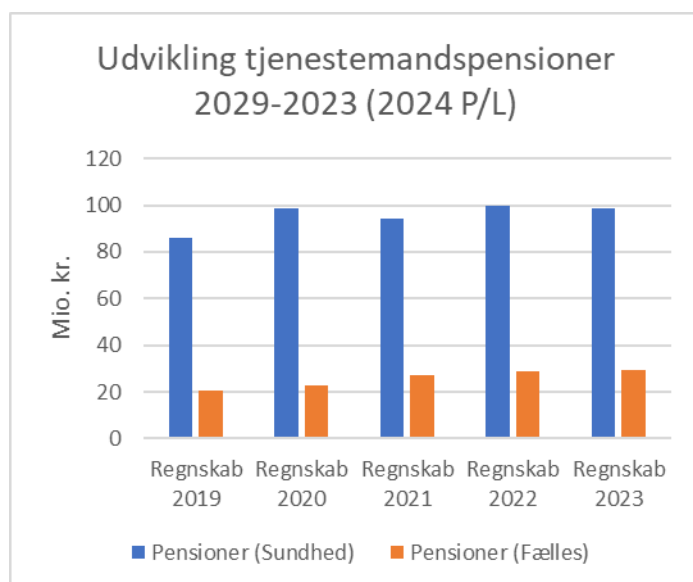
Opdriftsforslag

Regionens barselsfond har over en længere periode været under stigende udgiftspris. I perioden 2019- 2023 har der været en gennemsnitlig udgiftsstigning på ca. 4 pct. pr. år. Til budget 2024 blev området opprioriteret med 3 mio. kr. Dog viser den seneste prognose ved kvartalsrapport 2-2024 et forventet mindreforbrug på 5 mio. kr. På baggrund heraf forventes et økonomisk råderum til Budget 2025 på ca. 2,5 mio. kr. I denne beregning er der reserveret midler til en årlig vækst på 2,5 mio. kr.

I forhold til tjenestemandspensioner på Sundhedsområdet har der fra 2019-2023 været en gennemsnitlig udgiftsstigning på ca. 5 procent. Til kvartalsrapport 2-2024 viser prognosen et forventet mindreforbrug på 1 mio. kr. For at kunne afdække en vækst fra 2024-2025 forventes en ubalance på ca. 1 mio. kr.

For tjenestemandspensioner, der ligger uden for Sundhedsområdet (Administrationen, Regional Udvikling og Speciaalsektoren) har der for perioden 2019-2023 været en gennemsnitlig udgiftsstigning på ca. 7 procent pr. år. Prognosen til Kvartalsrapport 2-2024 viser et forventet mindreforbrug på 1,5 mio. kr. Til budget 2025 forventes et samlet finansieringsbehov på ca. 1,5 mio. kr. til at kunne imødekomme en samlet vækst fra 2024 til 2025 på 3 mio. kr.

Økonomi

På baggrund af forventet prognose ved Kvartalsrapport 2-2024 tillagt en beregnet vækst fra 2024 til 2025 forventes et finansieringsbehov for tjenestemandspensioner (Fællesområdet og Sundhed) på i alt 2,5 mio. Tilsvarende forventes et økonomisk råderum på 2,5 mio. kr. for barselsfonden på Fællesområdet. Det foreslås derfor, at der til budget 2025 foretages en intern budgetomplacering mellem Barselsfonden og Tjenestemandspensioner (Fællesområdet og Sundhed).

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift				
Råderum Barselsfond (Fællesområdet)	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Ubalance Tjenestemandspensioner (Fællesområdet)	1,5	1,5	1,5	1,5
Ubalance Tjenestemandspensioner (Sundhed)	1,0	1,0	1,0	1,0
Samlet, prioriteringsforslag	0,0	0,0	0,0	0,0

1.2 Ny lovgivning på forsikringsområdet

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Patientforløb og Økonomi/Forsikringsområdet

Baggrund

Forsikringsområdet dækker bl.a. over regionens udgifter til arbejdsskader, som har haft et stigende udgiftsniveau igennem de seneste år bl.a. som følge af stigende udgifter til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). Til budget 2023 blev området derfor opprioriteret med 15 mio. kr.

Opdriftsforslag

Der er vedtaget ny lovgivning til at styrke og forbedre arbejdsskadesystemet med en række konkrete initiativer, herunder blandt andet med fokus på tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet.

- Højere erstatningsniveau for fremtidige behandlingsudgifter og hjælpemidler
- Erstatning for tab af forsørger indtil barnets 21. år
- Ændret kapitaliseringstidspunkt ved genbehandling
- Ny og forenklet årslønsberegning
- Grænsen for aldersnedsættelse for størrelsen på méngodtgørelsen
- Begrænsning om optagelse
- Uddannelsesgodtgørelse
- Lettere adgang til erstatning ved vold på arbejde (voldsskadeforsikring).

Det vurderes, at uddannelsesgodtgørelse og voldsskadeforsikring medfører økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner. Aftalen indeholder forslag, som forbedrer arbejdsskadesystemet, herunder etablering af en lettere adgang til erstatning ved vold på arbejdspladsen, og som træder i kraft pr. 1. juli 2025.

Ansatte kan i dag opnå erstatning ved ansøgning gennem Erstatningsnævnet (ERST) hvis de foretager en politianmeldelse eller får dispensation herfor. Dermed ligger der i dag udgifter til erstatninger på statens område, som fremadrettet vil påhvile de kommunale og regionale arbejdsgivere gennem den nye forsikringsordning. Samtidig forventes det, at forsikringsordningen vil medføre, at flere ansatte opnår den fulde erstatning ift. i dag, Forsikringsordningen vil derfor medføre merudgifter udover de allerede eksisterende udgifter i ERST. Det bør bemærkes, at forsikringsordningen ikke udvider tilskadekomnes ret til erstatning, men vil i praksis blot gøre det lettere at opnå den fulde erstatning.

Loven giver ligeledes mulighed for, at Regionerne kan tilbyde dækning af udgifter til "lindrende behandling", som noget nyt. Dette tiltag kan igangsættes allerede pr. 1. juli 2024. Da der fortsat mangler retningslinjer herom fra AES, har Regionen endnu ikke igangsat opgaven, og har sammen med de øvrige regioner bedt Danske Regioner bistå ifm. at sikre ens retningslinjer regionerne imellem.

Økonomi

På nuværende tidspunkt har Danske Regioner modtaget DUT-notater til høring. Af notaterne fremgår det, at der beregnet en merudgift for regionerne på i ca. 6,8 mio. kr. årligt (fuldt indfaset). Dette beløb vil dog blive efterprøvet i en ny DUT sag.

På nuværende tidspunkt estimeres en udgift på ca. 1 mio. kr. i Region Nordjylland.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift				
Ny lovgivning forsikringsområdet	1,0	1,0	1,0	1,0
Samlet, prioriteringsforslag	1,0	1,0	1,0	1,0

1.3 Helårsvirkninger af beslutninger i tidligere budgetforlig samt øvrige tekniske reguleringer

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Patientforløb og Økonomi (har udarbejdet forslaget)

I det nedenstående beskrives helårsvirkninger i 2025 af beslutninger fra tidligere års budgetforlig. Det gælder både beslutninger, der implementeres over flere år (behov for yderligere budgetmidler i 2025) og beslutninger vedrørende initiativer, der bortfalder i 2025 (tilbagebeløb af budgetmidler).

Herudover indgår en række uafviselige udgifter og tekniske reguleringer.

Samlet set indebærer ovenstående elementer, at der frigøres i alt 2,1 mio. kr., som vil være til rådighed for budgetlægningen i 2025.

Tabellen nedenfor specificerer indholdet af den samlede budgetbrik – og efterfølgende knyttes bemærkninger til de enkelte dele.

Helårsvirkninger og tekniske reguleringer	Budgetvirkning 2025 (mio. kr.)
1. Lægevagtordning nat	-3,5
2. Udsatteråd	-0,5
3. Pædiatrisk speciallægepraksis meraktivitet - ADHD-udredning	-0,5
4. Udløb af finansiering vedrørende subakut indsats og mobilteam	1,3
5. Indsats til reduktion af ventetider inden for øjenområdet i speciallægepraksis	-2,0
6. Nye honorarsatser til Videnskabsetisk Komite	0,1
7. Ny uddannelse i føtalmedicin	0,6
8. Øget bidrag til Sundhed.dk	2,0
9. Regional forankring af Hjerteløberordning og Hjertestarternetværk	0,4
I alt	-2,1

1. Lægevagtordning nat (Reduktion på 3,5 mio. kr.)

Region Nordjylland og PLO-Nordjylland indgik i marts 2023 aftale om den fremtidige lægevagt i Region Nordjylland. Aftalen indebærer, at regionen fra d. 1. september 2024 overtager betjeningen af lægevagten alle dage i tidsrummet 23.00 – 08.00.

Til budgetlægningen for 2024 blev det forventede provenu opgjort til 5,0 mio. kr. – hvoraf 1,5 (delårsvirkningen i 2024) blev indregnet i budgetforliget for 2024. Den resterende delårsvirkning på 3,5 mio. kr. vil være fri til budgetlægningen for 2025.

2. Udsatteråd (Reduktion på 0,5 mio. kr.)

I budgetforliget for 2023 indgik en engangsbevilling på 0,5 mio. kr. til Udsatterådet – der blandt andet skulle styrke Udsatterådets mulighed for at give input til udarbejdelsen af en ny strategi for lighed i sundhed.

Budgettet har ikke været reduceret i 2024. Forretningsudvalget har i februar 2024 godkendt en model for anvendelse af 0,5 mio. kr. til kompetenceudvikling i udsatte-faglighed for hospitalernes personale. I 2025 reduceres budgettet som oprindeligt forudsat, og der vil således være 0,5 mio. kr. fri til budgetlægningen for 2025. Eventuelle éngangsudgifter der rækker ind i 2025 i forbindelse med den godkendte plan for kompetenceudvikling finansieres under sundhedsområdets fællesudgifter.

Reduktionen vil ikke have betydning for den basisbevilling på 0,15 mio. kr. årligt, som Udsatterådet blev tildelt til drift i forbindelse med etableringen af rådet.

3. Pædiatrisk speciallægepraksis meraktivitet - ADHD-udredning (Reduktion på 0,5 mio. kr.)

I lyset af de lange ventetider for ADHD-udredning for børn og unge blev der i budgetforliget for 2023 afsat 0,5 mio. kr. til honorering af udredningsforløb som en forsøgsordning i 2023.

Budgettet har ikke været reduceret i 2024, og der henstår således 0,5 mio. kr. uforbrugt, som vil indgå i den løbende økonomiopfølgning i 2024.

I 2025 reduceres budgettet som forudsat, og der vil således være 0,5 mio. kr. fri til budgetlægningen for 2025.

4. Udløb af finansiering vedrørende subakut indsats og mobilteam (Opdrift på 1,3 mio. kr.)

I Finansloven for 2018 blev der afsat en sundhedspulje til højt prioriterede indsatser på sundhedsområdet. Psykiatrien i Region Nordjylland fik midler til etablering af subakut indsats for ambulante patienter og mobilteam til anvendelse fra 1. maj 2019 til 30. april 2023. Til yderligere styrkelse af de akutte udrykningsteams blev der endvidere via satspuljen 2019-2022 bevilliget regionalt bloktilskud/DUT finansiering. Finansieringen fra begge puljer er ikke permanente og finansieringen fra sundhedspuljen er ophørt 1. maj 2023, mens DUT-finansieringen ophørte pr. 1. januar 2023.

I budforliget for 2023 indgik, at indsatserne videreføres efter bortfald af finansieringen. Der blev i 2023 afsat 3,2 mio. kr. Dette faldt i 2024 til 0,7 mio. kr., hvilket skal ses i sammenhæng, at Region Nordjylland i 2024 får en andel af ikke udmøntede driftsmidler til udvidelse af Sikringen i Region Sjælland.

Det permanente udgiftsniveau fra 2025 og frem udgør 2,0 mio. kr. Det betyder, at der ved budget 2025 skal afsættes 1,3 mio. kr. (2,0 mio. kr. minus 0,7 mio. kr., som blev afsat i budget 2024).

5. Indsats til reduktion af ventetider inden for øjenområdet i speciallægepraksis (Reduktion på 2,0 mio. kr.)

I forbindelse med budgetaftalen for 2022 ønskede forligspartierne at nedbringe ventetiden til behandling inden for specialet øjenlægehjælp og prioriterede i den forbindelse 2,0 mio. kr. i 2022 til midlertidige initiativer, der kan øge aktiviteten i speciallægepraksis. Med budgetforliget for 2023 blev der besluttet en forlængelse af indsatsen i 2023 og 2024.

Midlerne udløber således ved udgangen af 2024, og der vil således være 2,0 mio. kr. frie til budgetlægningen for 2025.

6. Nye honorarsatser til medlemmer af Videnskabetisk Komite (Opdrift på 0,1 mio. kr.)

Danske Regioners bestyrelse har i december 2023 behandlet en sag vedrørende forskel på honorering i de statslige og regionale videnskabetiske komiteer. Her godkendte bestyrelsen en "mellemodel", hvor honorarerne i de regionale komiteer hæves og dermed kommer tættere på honorarniveauet i de statslige komiteer.

De nye satser vil medføre en merudgift på 0,1 mio. kr. årligt for Region Nordjylland.

7. Ny uddannelse i føtalmedicin (Opdrift på 0,6 mio. kr.)

I regi af Sundhedsdirektørkredsen er det aftalt, at der skal etableres en ny national uddannelse for føtalmedicinske (fostermedicinske) sonografer.

Uddannelsen skal medvirke til at højne kvaliteten af fosterdiagnostiske undersøgelser til alle gravide. For at sikre lighed for alle gravide på tværs af regionerne, er der behov for et ensartet kompetenceniveau for det diagnostiske personale. Etableringen af en national uddannelse vil være med til at sikre, at der er kvalificeret sundhedspersonale på regionernes fødesteder også i fremtiden. Derudover muliggør kvalificerede fosterdiagnostiske undersøgelser tidlig påvisning af potentielle genetiske lidelser hos fostre, hvilket reducerer fremtidige omkostninger, bl.a. ved mere målrettet behandling, minimeret behov for intensiv pleje samt undgåelse af ressourcer til livslang omsorg. Størstedelen af de fosterdiagnostiske undersøgelser er ultralydsscanninger, som primært foretages af specialuddannede sygeplejersker og jordemødre, som under ét benævnes føtalmedicinske sonografer.

Region Nordjyllands andel af det samlede udgifter forventes at udgøre ca. 0,6 mio. kr.

8. Øget bidrag til Sundhed.dk (Opdrift på 0,6 mio. kr.)

I Økonomiaftalen for 2025 er aftalt, at regionerne skal medfinansiere en gennemgribende modernisering af den fællesoffentlige sundhedsportal sundhed.dk. Moderniseringen skal forbedre sikkerhedsniveauet og fremtidssikre platformen. Den samlede udgift til moderniseringen udgør 26 mio. kr., hvor regionerne finansierer 76% procent, kommunerne finansierer 9% og staten 15%.

Region Nordjyllands andel af medfinansieringen udgør 2,0 mio. kr. – og der er således behov for at afsætte midler til denne medfinansiering i 2025 og frem.

9. Regional forankring af Hjerteløberordning og Hjertestarternetværk (Opdrift 0,4 mio. kr.)

Det blev på Sundhedsdirektørkredsmødet den 3. februar 2023 besluttet, at Region Hovedstaden på vegne af alle regioner indledte forhandlinger med TrykFonden om overdragelse af både Hjerteløberordningen og

Hjertestarter-Netværket. Region Hovedstaden har nu i samarbejde med Trygfonden kortlagt de juridiske aspekter samt økonomi for en overdragelse af Hjerteløberordningen og Hjertestarter-Netværket til regionerne fra Trygfonden pr. 1. maj 2025.

Ved en regional forankring overdrager TrygFonden alle systemer og leverandørforhold, som de fungerer i dag. Samtidig anbefales der oprettet en sekretariatsfunktion i Region Hovedstaden til varetagelse af opgaver, som ikke varetages af leverandørerne, og som vedrører alle regionerne.

De årlige drift og udviklingsomkostninger ved Hjerteløberordningen og Hjertestarter-Netværket vil udgøre 16,2 mio. kr., heraf udgør den tværregionale sekretariatsfunktion i Region Hovedstaden ca. 3,8 mio. kr. TrygFonden vil frem til 1. maj 2027 finansiere de opgaver der udføres i dag, mens regionerne selv skal finansiere sekretariatsfunktionen.

Region Nordjyllands andel af medfinansieringen udgør ca. 0,4 mio. kr. – og der er således behov for at afsætte midler til denne medfinansiering i 2025 og frem. Det skal dog bemærkes, at sagen endnu ikke er endeligt godkendt i Danske Regioners bestyrelse.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)				
Samlet, prioriteringsforslag	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1

1.4 Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Fællesområdet

Baggrund:

Sygehusmedicinregistret (SMR) er et nationalt individbaseret register, som har til formål at samle et nationalt overblik over anvendelsen af lægemidler i sygehusregi. Regionerne har indberettet til SMR siden 2018 og etableringen af SMR er aftalt i regi af Økonomiaftalerne imellem Regeringen og Danske Regioner.

I den første version af SMR (SMR1) har regionerne grundlæggende indberettet de data, som i forvejen lå i regionernes registreringssystemer. Med overgangen til SMR2 stilles imidlertid krav til en række oplysninger og data, som ikke på nuværende tidspunkt ligger i Region Nordjyllands registreringssystem.

I Region Nordjylland udestår således implementering af centrale elementer, der gør det muligt at indberette efter den opdaterede indberetningsvejledning til Sygehusmedicinregistret (SMR2). Det gælder indberetning af cytostatika, som kræver implementering af behandlingsskemaer til kompleks medicinering på afdelingerne Onkologi, Hæmatologi, Børneafdeling, samt indberetning af varenumre, som bl.a. kan ske ved scanning af medicinpakninger.

For at Region Nordjylland kan fuldføre indberetningen til SMR2, er der derfor behov for at implementere behandlingsskemaer til kompleks medicinering. Der er med andre ord behov for, at cytostatikabehandling håndteres elektronisk i regionens medicinmodul i NordEPJ med henblik på indberetning til SMR.

I forhold til indberetning af varenumre, så udestår en nærmere afklaring af, hvordan kravet bedst muligt overholdes. Der er således flere muligheder i form af anvendelse af både scannere og medicinrobotter og teknisk er det også muligt at anvende en algoritme til dele af indberetningen.

Overholdelse af indberetningskravende til SMR2 kan således siges at være en bunden opgave i form af et lovkrav og en aftale imellem Regeringen og Danske Regioner. Det mere komplette medicinregister vil dog også bidrage til forbedret patientsikkerhed og give en række muligheder i forhold til bl.a. opfølgning på og afregning af medicinforbrug.

For at understøtte tilvejebringelsen af en komplet og korrekt indberetning til SMR2 er der igangsat et "SMR2-projekt" med en tilhørende projektorganisation. Projektet er fortsat i en analysefase og derfor udestår en nærmere afklaring af og beslutning om centrale elementer og forudsætninger for det videre arbejde. Det er derfor også fortsat delvist uklart, hvad de konkrete drifts- og etableringsomkostninger vil være.

Implementeringen af behandlingsskemaer til kompleks medicinering vil kræve både læge- og sygeplejerskeressourcer på de involverede afdelinger, og der vil tilsvarende kunne være behov for at afsætte ressourcer på Sygehusapoteket. Overholdelsen af kravet om indberetning af varenumre skal afklares nærmere, men vurderingen er, at det vil være relevant med et eller flere pilotprojekter med henblik på at høste erfaringer i forhold til den konkrete anvendelse af f.eks. scannere.

Økonomi

Med baggrund i de fortsat uafklarede og uklare forudsætninger i forhold til de permanente økonomiske konsekvenser foreslås det, at der i første omgang afsættes engangsmidler til at kunne igangsætte

implementeringen i 2025. Det betyder således også, at der formentlig vil skulle ske en prioritering igen i Budget 2026, men samtidigt bemærkes det, at størstedelen af udgifterne forventeligt er etableringsudgifter og dermed ikke-permanente.

Da det konkrete udgiftsbehov samtidigt er usikkert, og herunder særligt udgiftsbehovet i forhold til indberetning af varenumre, foreslås det, at midlernes afsættes som puljemidler til nærmere afklaring i forhold til udmøntning og dermed også mulighed for op- og nedjustering imellem de to delprojekter; behandlingsskemaer ifm. kompleks medicinering og indberetning af varenumre.

Samlet set foreslås det, at der afsættes en pulje på 3 mio. kr. i 2025.

Puljen vil give mulighed for at afdække løn til ca. 1,5 afdelingslæge og ca. 2 sygeplejersker eller farmakonomet svarende til et overordnet skøn over ressourcebehovet ifm. etablering af behandlingsskemaer på de involverede afdelinger og på sygehusapoteket. Yderligere kan der gennem puljen afsættes ca. 0,5 mio. kr. til projektet omkring indberetning af varenumre, som bl.a. vil kunne bruges til etablering af et pilotprojekt.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift	3,0			
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)				
Samlet, prioriteringsforslag	3,0			

Udgiftsniveauet fra 2026 og frem vil skulle afklares ifm. budgetlægningen for 2026.

1.5 IT-digitalisering, udvikling og basisdrift

Hospital/virksomhed/område: Hospitaler, virksomheder og Digitalisering og IT

Baggrund:

Digitalisering og IT spiller en central rolle i både at sikre stabil it-drift og i at gennemføre vigtige digitale udviklingsindsatser i Region Nordjylland. Regionens it-basisdrift udgør fundamentet for regionens daglige it-services og sikrer, at sundhedsprofessionelle har de nødvendige værktøjer til at udføre deres arbejde effektivt og sikkert. Desuden er et solidt it-fundament en forudsætning for arbejdet med videreudvikling af fremtidens digitale sundhedsvæsen i Region Nordjylland.

I det følgende beskrives kort digitaliseringsindsatser i budget 2025 inden for regionens eksisterende investeringsramme til digitaliserings- og udviklingsinitiativer samt finansieringsbehovet ved Digitalisering og IT til at sikre en fortsat sikker og stabil it-basisdrift.

Regionens eksisterende investeringsramme til digitaliserings- og udviklingsindsatser

Digitalisering og IT gennemfører årligt en række digitale udviklingsinitiativer på vegne af regionens hospitaler og virksomheder. Den økonomiske ramme hertil har historisk set været ca. 50 mio. kr. årligt og indgår i Digitalisering og IT's faste budget, primært som en anlægsramme. I 2023 og 2024 er investeringsrammen fastsat til 42,6 mio. kr. og samme niveau fastholdes i 2025.

Regionens investeringsramme administrerer en bred vifte af forpligtende aftaler og er opdelt i fire strategiske indsatsområder: 1) Nationale indsatser, 2) Fællesregionale indsatser, 3) Det Vestdanske It-Samarbejde (VIS) og 4) Lokale digitaliseringsindsatser. De første tre områder omfatter aftaler om ny udvikling, indgået i økonomiaftaler, nationale digitaliseringsstrategier, tværregionale samarbejder og i VIS-regi og udgør i 2025 samlet set 22,3 mio. kr. Svarende til ca. halvdelen af investeringsrammen.

De lokale digitaliseringsindsatser afspejler hospitalernes ønsker og behov og har særligt fokus på at frigøre arbejdskraft og understøtte mobile arbejdsgange på hospitalerne. Disse indsatser er med udgangspunkt i Region Nordjyllands model for digital værdiskabelse prioriteret af en samlet koncernledelse og udgør ca. 20,3 mio. kr. i 2025.

Fælles for alle digitaliseringsindsatser i investeringsrammen er, at de skaber stor værdi for regionens hospitaler og virksomheder. Derudover er indsatserne ofte flerårige, hvormed investeringsrammen håndterer en lang række af allerede indgåede samarbejdsaftaler og betalingsplaner.

1) Nationale digitaliseringsinitiativer

Region Nordjyllands finansieringsbidrag på ca. 10 % til de nationale digitaliseringsindsatser beløber sig i 2025 til i alt 1,5 mio. kr. Et af de større digitaliseringsinitiativer omfatter Sløringsprojektet, der har til formål at sikre sløring af udsatte medarbejderes identitet i journalerne og genudbud af nationale infrastruktur komponenter.

2) Fællesregionale digitaliseringsinitiativer

Region Nordjyllands finansieringsbidrag på ca. 10 % til investering i fællesregionale it-løsninger udgør ca. 11,8 mio. kr. i 2025 og omfatter bl.a. opgradering af sygehusapotekernes ApoVision-system, anskaffelse af et nyt patologiesystem samt en digital løsning til identificering af potentielle tegn på hudkræft i almen praksis.

3) Digitaliseringsinitiativer i regi af VIS-samarbejdet

Den fælles løsning til den elektroniske patientjournal (EPJ) i Vestdanmark har muliggjort etableringen af Det Vestdanske IT-Samarbejde (VIS), hvor de tre regioner sammen videreudvikler og samfinansierer nye løsninger til EPJ'en. Det betyder, at hvor Region Nordjylland før har været enefinansierende på den tidligere EPJ-løsning, indgår regionen nu i et fællesskab, hvor Region Nordjylland kun skal betale 20 % af udgiften til videreudvikling af EPJ. I 2025 bidrager Region Nordjylland med 9,0 mio. kr. til medfinansiering af ny funktionalitet i NordEPJ. Det drejer sig bl.a. om modernisering af MedCom standarder, forbedret funktionalitet til det parakliniske område og understøttelse af korrekt registreringspraksis.

4) Lokale digitaliseringsinitiativer

De lokale initiativerne omfatter bl.a. kliniske afprøvninger af kunstig intelligens inden for udvalgte områder samt en flerårig strategisk prioritering i digital patologi, bedre it-understøttelse af intensiv- og anæstesiområdet og udskiftning af RIS-modulet (hospitalernes nuværende system til billeddiagnosticering og håndtering af patientadministration, planlægning af undersøgelser, arbejdsflow mv.).

IT-basisdrift

De igangsatte digitaliseringsinitiativer i 2024 og tidligere år medfører en naturlig afledt driftsudgift ved Digitalisering og IT i 2025. Erfaringen viser, at op mod 20 % af udviklings- og anskaffelsesudgiften ved nye investeringer efterfølgende vil være bundet i faste årlige driftsudgifter til leverandøren.

Den kontinuerlige digitalisering sker i samarbejde med regionens systemleverandører og medfører udgifter til dels engangsanskaffelsen (håndteres inden for investeringsrammen) og efterfølgende en årlig ydelse til licenser, service og vedligehold fastsat i kontrakt med leverandørerne. I 2025 beløber den samlede afledte opdrift sig til ca. 6,98 mio. kr., hvilket er drevet af digitaliseringsindsatser som f.eks. NDIS, en stor national sikkerhedsløsning, der skal implementere to-faktor login (fx ID-kort med kode) for regionens medarbejdere samt den nye borgerrettede platform "Mine Aftaler".

Ud over ovenstående øgede driftsudgifter til systemleverandører medfører Region Nordjyllands fortsatte investering i digitaliserings- og udviklingsindsatser i høj grad også øgede udgifter til en sikker og stabil it-drift.

Med det vedvarende høje trusselsniveau i sundhedssektoren i Danmark er det afgørende at investere i segmentering af it-netværk. Dette sikrer en robust sikkerhedsinfrastruktur, der beskytter patientdata mod cyberangreb og sikrer, at kritiske systemer forbliver intakte og tilgængelige for sundhedspersonale. Udgiften hertil udgør 1 mio. kr. i 2025.

Endvidere genudbyder Region Nordjylland og de øvrige regioner i fællesskab den nuværende Office 365-aftale med Microsoft. Resultatet af udbuddet er endnu ukendt, men qua varslede prisstigninger fra flere leverandører, må der forventeligt imødeses en øget udgift i budget 2025 på min. 2 mio. kr.

Digitalisering og IT har vedvarende fokus på at effektivisere it-basisdriften og dermed holde opdriften på et så lavt niveau som muligt. Særligt er der vedvarende fokus på øget standardisering af løsninger og konkurrenceudsættelse af eksisterende kontakter.

Økonomi:

I 2025 fastholdes regionens investeringsrammen til digitaliserings- og udviklingsindsatser på 42,6 mio. kr. De igangsatte digitaliseringsinitiativer i 2024 og tidligere år medfører en naturlig afledt driftsudgift ved Digitalisering og IT på ca. 10 mio. kr. i 2025. Det er væsentligt at bemærke, at der er tale om nødvendige og uomgængelige

udgifter afledt af øget udvikling og digitalisering med baggrund i tidligere års beslutninger og prioriteringer. Opdriften er relateret til eksisterende systemer og nye systemer, der allerede er på vej i drift.

Ydermere vil det fortsatte digitalisering i budget 2025 (indsatserne i investeringsrammen) give anledning til yderligere opdrift i budget 2026 svarende til forventeligt ca. 8,6 mio. kr.

De løbende driftsgevinster ved øget digitalisering og implementering af nye teknologiske muligheder tilfalder hospitaler og virksomheder og skal ses i sammenhæng til den forudsatte omprioritering fastlagt politisk i den regionale budgetlægning for 2025. For nogle initiativer vil der være tale om, at "mange bække små" samlet giver gevinster over tid, mens andre initiativer har større samlede gevinster, der kan realiseres og kapitaliseres, hvis det ønskes. Generelt gennemføres digitaliserings- og udviklingsinitiativer mhp. at frigøre arbejdstid til kerneopgaverne, forbedre arbejdsgange og arbejdsmiljø, understøtte øget mobilitet og tværsektorielle forløb mv.

Økonomisk konsekvens af initiativ (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	Permanent
IT-basisdrift	10,0	10,0	10,0
Driftsudgift afledt af kontinuerlig digitalisering		8,6	8,6
Eventuelle etableringsudgifter (engangs)			
Samlet udvidelsesforslag	10,0	18,6	18,6

1.6 Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU

Hospital/virksomhed/område: NAU og PNAU

Baggrund

Region Nordjylland råder over et af Danmarks største og mest avancerede netværk, som kontinuerligt understøtter patientbehandlingen i hele regionen døgnet rundt, året rundt og udgør en af grundstenene i regionens digitale udvikling og fortsatte optimering af moderne hospitalsdrift.

Netværk er derfor en integreret del af al nybyggeri i regionen. I juni 2020 har Forretningsudvalget godkendt en engangs investering på 100 mio. kr. i netværksfaciliteter på Nyt Aalborg Universitetshospital, herunder også netværk til første del af Psykiatrisk Nyt Aalborg Universitetshospital (PNAU1) og Steno Diabetes Center. Netværket er indkøbt og installeret på de nævnte matrikler og har ført til en samlet udvidelse af regionens netværk med 40 %.

Netværket på NAU spiller en afgørende rolle i at sikre, at regionen kan tilbyde de nordjyske borgere et af Danmarks førende hospitaler inden for diagnostik, behandling og pleje. Ved hjælp af teknologier som Wayfinding får borgerne hurtig og enkel adgang til behandling, mens klinikere får adgang til patientdata via mobile smartphones, uanset deres fysiske placering. Desuden vil gods, mad og udstyr blive transporteret til afdelingerne ved hjælp af selvkørende vogne, alt sammen med det højeste sikkerhedsniveau for at beskytte patientdata. Netværket muliggør også fortsat implementering af arbejdskraftbesparende teknologier, der er afgørende for at sikre et fortsat bæredygtigt sundhedsvæsen.

Ikke desto mindre har netværk en begrænset levetid og kræver derfor løbende udskiftning. På grund af den betydelige udvidelse af regionens netværk arbejdes der aktuelt på at skabe et samlet overblik over behovet for løbende udskiftning af netværksudstyr. Dette arbejde omfatter også en vurdering af forskellige finansieringsmuligheder og samarbejdsmodeller med leverandører samt undersøgelse af potentialet for effektivisering gennem centralisering af regionens netværk. Denne tilgang følger samme "koncept" som ved anskaffelse af større apparatur, hvor den centrale økonomifunktion opretholder det fulde overblik over løbende behov for udskiftning og refinansiering.

Desuden skal behovet for en centralisering af netværk ses i sammenhæng til en vedvarende vækst i regionens netværksudgifter som følge af flere nybyggerier såsom det kommende Psykiatriske Nyt Aalborg Universitetshospital (PNAU 2) og det nye patienthotel ved NAU.

Opdriftsforslag

Den markante udvidelse af regionens netværk i forbindelse med etableringen af DNAU og PNAU medfører stigende netværksudgifter fra budget 2025.

For bedre at forstå netværkskompleksiteten og de faktorer, der driver udgifterne, skitseres i det følgende kort de centrale elementer i regionens netværk:

Struktur og Sammensætning: Regionens netværksstruktur er hierarkisk opbygget med forskellige lag, der hver især har en specifik rolle i håndteringen af trafik og dataflow. Denne arkitektur sikrer effektivitet og sikkerhed i netværket.

Hardwarekomponenter: Netværket består af forskellige typer hardwareenheder, såsom routere, switche, firewalls og access points. Disse enheder arbejder sammen om at opbygge og administrere netværket på en koordineret måde.

Softwareløsninger: Specialiseret software er afgørende for konfiguration, overvågning og fejlfinding af netværket. Softwaren muliggør også effektiv styring af netværkets funktioner.

Sikkerhedsforanstaltninger: For at beskytte mod trusler og uautoriseret adgang implementeres forskellige sikkerhedsforanstaltninger såsom firewall-beskyttelse, kryptering og adgangskontrol.

Pålidelighed og Ydeevne: Regionens netværk skal være ekstremt pålideligt og i stand til at opretholde høj ydeevne ved hjælp af redundans og avancerede teknologier.

Skalering og Flexibilitet: Evnen til at skalere og integrere nye enheder, tjenester og brugere uden at det går ud over netværkets ydeevne er nødvendig for at imødekomme regionens udviklingsbehov.

Administration og Styring: Effektiv administration og styring af netværket opnås gennem automatisering, centraliseret konfigurationsstyring og løbende overvågning af netværksydelsen.

Samlet set kræver et netværk omhyggelig planlægning, implementering og vedligeholdelse for at sikre optimal ydeevne, sikkerhed og pålidelighed. Dette er afgørende for at støtte op om effektiv patientbehandling og imødekomme regionens øgede behov for digitalisering og udvikling inden for sundhedssektoren

I forbindelse med ibrugtagelsen af netværket på NAU er der behov for at anskaffe specialiseret software til konfiguration, overvågning og fejlfinding. Den samlede udgift til software forventes at andrage ca. 13,1 mio. kr. i 2025. Endvidere skal der etableres et netværk på PNAU2, hvilket omfatter anskaffelse af både hardware og software for samlet set ca. 5,4 mio. kr.

Det er væsentligt at bemærke, at genanskaffelsen af den første store anskaffelse af netværk til NAU (engangsinvesteringen på 100 mio. kr. i 2021) forventes at begynde i 2028, hvor acces punkter og switches inden for de mest kritiske områder skal udskiftes. Udgifterne og finansieringen af denne genanskaffelse vil blive adresseret i den samlede plan for finansiering og centralisering af netværk forud for budgetprocessen for 2026.

Økonomi:

I budget 2025 skal der investeres i software til netværket på NAU. Udgiften andrager ca. 13,1 mio. kr. i 2025. Endvidere skal der indkøbes både software og hardware til netværk på PNAU2 for samlet set ca. 5,4 mio. kr. Den samlede investering i netværk på ca. 18,5 mio. kr. kan finansieres gennem leasing over en 5-årig periode svarende til en årlig udgift på ca. 3,6 mio. kr. fra 2025.

Der skal på sigt imødeses markant stigende udgifter til løbende genanskaffelse af regionens netværk på NAU. De hidtidige investeringer er foretaget med engangsmidler, hvorfor der udestår et fortsat finansieringsbehov ift. den løbende genanskaffelse af netværket. Den samlede udgift og refinansiering af genanskaffelser vil indgå i den samlede plan for finansiering og centralisering af netværk i budgetprocessen for 2026.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift NAU og PNAU 1	2,60	2,60	2,60	2,60

Drift PNAU 2	1,00	1,00	1,00	1,00
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)				
Samlet, prioriteringsforslag	3,6	3,6	3,6	3,6

1.7 Personlig Medicin – hjemtagning af sekventeringsopgaven

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Aalborg Universitetshospital

Baggrund:

Regionerne har ved indgåelse af aftale om Nationalt Genom Center i 2018 forpligtiget sig på at overtage den fremtidige drift når bevillingen fra NOVO Nordisk Fonden (NNF) udløb. Der har siden efteråret 2023 foregået forhandlinger med Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en fremtidig opgaveløsning og finansiering heraf.

Finansieringsopgaven ved udløb af bevillingen består samlet set af: 1) drift af en national genombank, 2) en lokal IT-understøttelse og 3) lokal helgenomsekventering af ca. 1000 genomer årligt. Den beskrevne budgetbrik vedrører alene de afledte driftsudgifter til sekventering.

Konkret er der ultimo juni 2024 indgået en aftale om regionerne hjemtager den fulde opgave med at helgenomsekventere, fortolke og indrapportere på en række udvalgte patientgrupper (17 i alt).

Aftalen betyder at for resten af 2024 afholdes udgiften til helgenomsekventering af den resterende bevilling fra NNF, men fra 2025 ses bl.a. en stigende udgift til reagenser idet bevillingen fra NNF i mindre grad vil kunne dække udgiften til dette. På sigt og formodentligt inden udgangen af 2025 vil det alene være regionerne som skal afholde denne udgift.

Person Medicin i relation til helgenomsekventering beror på at patientens DNA analyseres fuldstændigt, og ikke kun i udsnit. Til denne proces anvendes reagenser til brug i den maskine som foretager analysen (en sekvenator). Den mere omfattende analyse giver muligheder for se på flere genvarianter og hermed at kunne forbedre udredning og behandling af sjældne og arvelige sygdomme. Eksempelvis har det i en årrække med en vis succes indenfor kræftbehandling på Aalborg Universitetshospital været anvendt til at finde alternative behandlingsmidler til svært syge kræftpatienter, og det er fortsat forventningen at helgenomsekventering vil kunne løfte eksisterende diagnostik og behandling for en række sygdomme.

Region Nordjylland har tidligere indkøbt udstyret og ansat personale til varetagelsen af opgaven, men i forhold til en kommende driftsopgave skal der nu findes varig finansiering til reagenserne. Det er forventningen der årligt vil være tale om ca. 1.000 sekventeringer til en gennemsnitlig pris af 4100 kr. pr. analyse.

Det skal bemærkes at der tværrregionalt er nedsat en faglig arbejdsgruppe som skal nedbringe antallet af patientgrupper som der helgenomsekventeres fra 17 aktuelt til et forventeligt lavere antal fremadrettet.

Dette arbejde forventes afsluttet ultimo 2024/primus 2025. Ligeledes vil der fællesregionalt blive eftersøgt at nedbringe udgifterne gennem fælles indkøbsaftaler. Samtidigt er det forventningen at der over tid vil kunne udvikles en diagnostik som kun kræver at se på et udsnit (paneler) og ikke den samlede mængde genomer. Samtidigt vurderes dele af aktiviteten allerede kan være indeholdt i den eksisterende drift ved klinisk genetiske udredninger, (familieundersøgelser etc.), og dermed er der ikke behov for fuld finansiering af en ny opgave.

Økonomi:

Der er i aftalen med ISM forudsat at regionerne afholder de primære udgifter til sekventering og udgiften til reagenser i den forbindelse. For Region Nordjylland vil udgifterne til analyser (1.000 analyser á 4100 kr.) svare til ca. 4.100.000 kr. årligt som en permanent driftsudgift.

Eftersom der fra 2025 fortsat kan være en reduceret medfinansiering og samtidigt en vis indfasning af driften herunder en potentiel ændring i hvilke patientgrupper som fremadrettet skal tilbydes helgenomsekventering foreslås det at der årligt fremadrettet reserveres en samlet pulje på maksimalt op til 4,1 mio.

Idet omfanget er behæftet med en vis usikkerhed, bør en eventuel bevilling udmøntes halvårligt på baggrund af konkret aktivitetsudvikling (indsendt data til Nationalt Genom Center).

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift	4,1	4,1	4,1	4,1
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)	-			
Samlet, prioriteringsforslag	4,1	4,1	4,1	4,1

1.8 Fertilitetsbehandling andet barn

Virksomhed/Afdeling: Sundhedsplanlægning

Baggrund:

Regeringen og Danske Regioner er enige om at styrke fertilitetsområdet. Nedsat frugtbarhed er en udbredt sygdom, og op mod en fjerdedel af barnløse, som ønsker at få børn, har svært ved at blive gravide. Regeringen vil fremsætte lovforslag ved næste folketingssamling om offentlig hjælp til andet barn ved fertilitetsbehandling med forventet ikrafttræden 1. december 2024. Tilbuddet om hjælp til andet barn indgår i aftalen om regionernes økonomi for 2025. Der afsættes 150 mio. kr. årligt fra januar 2025 og frem til at tilbyde fertilitetsbehandling til andet barn.

Status:

Der tilbydes i dag ikke offentlig fertilitetsbehandling til andet barn til par, som allerede har et fælles barn, eller enlige, som allerede har et barn, hvis der er brug for reagensglasbehandling (IVF/ICSI). Der tilbydes hjælp til andet barn, hvis par og enlige har nedfrosne befrugtede æg fra tidligere behandling (FER), eller der er tale om inseminationsbehandling (IUI). Det offentlige tilbud om fertilitetsbehandling fremgår af lov om assisteret reproduktion.

Af udmøntningsaftale om hjælp til andet barn fremgår, at der afsættes i alt 150 mio. kr. årligt fra januar 2025 og frem til at tilbyde fertilitetsbehandling til andet barn. Den vederlagsfri hjælp til andet barn implementeres fra 1. december 2024.

Som en del af aftalen forpligter regionerne sig til at anvende den private kapacitet som led i nedbringelse af ventetid og som et længerevarende supplement til opbygningen af tilbuddet om hjælp til andet barn. Særligt de regioner, der har de største kapacitetsudfordringer og længste ventetider forpligter sig til at anvende den private kapacitet mest. Der skal udbydes 1000 IVF- og dertilhørende FER-behandlinger, der skal varetages af private leverandører. Der er endnu ikke aftalt en fordelingsnøgle mellem regionerne. Region Nordjylland er pt. den region, der har den korteste ventetid.

Der blev i foråret 2024 udmøntet midler til, at enlige og par fra 1. oktober 2024 kan tilbydes seks IVF/ICSI-behandlinger mod de nuværende tre. Disse midler skal bl.a. gå til en opnormering på personalesiden og til indkøb af apparatur. En udmøntning om hjælp til andet barn vil tage udgangspunkt i den tidligere udmøntning.

Initiativ:

Der afsættes i alt 15 mio. kr. i 2025 og frem, der skal dække øgede driftsudgifter for fertilitetsenheden ved Aalborg UH, herunder evt. udgifter til privat samhandel og nødvendigt apparaturindkøb. Der udarbejdes konkret udmøntningsforslag i efteråret, når rammerne for et fællesregionalt udbud af 1000 fertilitetsbehandlinger på tværs af regionerne er endeligt afklarede, og behovet for apparaturindkøb er afdækket.

Økonomisk konsekvens:

Økonomisk konsekvens af initiativ (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	Permanent
Drift	15,00	15,00	15,00
Eventuelle etableringsudgifter (engangs)	0,00	0,00	0
Samlet udvidelsesforslag	15,00	15,00	15,00

1.9 Digital hudkræftdiagnostik

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Patientforløb og Økonomi, Nære Sundhedstilbud

Baggrund

Når en borger henvender sig til almen praksis ved mistanke om hudkræft, kan det være vanskeligt at vurdere om hudforandringen er af god- eller ondartet karakter. Derfor må patienterne ofte viderehenvises til vurdering ved en hudlæge.

Den aktuelle gennemsnitlige ikke-akutte ventetid til konsultation hos en praktiserende hudlæge i Region Nordjylland er pr. 30. maj 2024 opgjort til 27 uger. De lange ventetider medfører ofte, at borgerne venter på afklaring af hudforandringens karakter.

Det anslås, at ca. 14 % af alle konsultationer i almen praksis vedrører hudkræft. Såfremt Region Nordjylland afholder 10 % af den samlede nationale aktivitet på området, medfører det i Region Nordjylland en årlig aktivitet svarende til ca. 63.000 konsultationer, 35.000 henvisninger og 30.000 biopsier grundet formodet hudkræft. Til trods for den høje aktivitet på området anslås det, at ca. 10 % af alle tilfælde af modermærkekræft ikke viderehenvises i god tid til de korrekte pakkeforløb, hurtig udredning og behandling på hospitalet.

Det er med regionernes økonomiaftale for 2024 besluttet, at ny teknologi til "Digital Hudkræftdiagnostik" skal udbredes i hele landet. Vha. teknologien kan alment praktiserende læger sende billeder af hudforandringer til specialistvurdering ved hudlæge, så borgeren undgår at møde op til en fysisk konsultation. Teknologien vil effektivisere de hudkræftdiagnostiske arbejdsgange og kommunikation på tværs af almen praksis, praktiserende hudlæger og hospitaler, sikre hurtigere afklaring for patienter samt frigøre tid og arbejdskraft til patientbehandling.

En forudsætning for national udbredelse er, at der indgås nationale rammeaftaler med de alment praktiserende læger og hudlæger om honorering for tidsforbruget til digital hudkræftdiagnostik. Der forhandles aktuelt om dette mellem RTLN, PLO (praktiserende lægers organisation) og FAPS (Foreningen af Praktiserende Speciallæger).

Dette budgetbidrag har til hensigt at prioritere den nødvendige økonomi til honorering af almen praksis' og hudlægenes tidsforbrug til digital hudkræftdiagnostik med henblik på at få udbredt løsningen "Digital Hudkræftdiagnostik" i Region Nordjylland.

Opdriftsforslag

Med projekt "Digital hudkræftdiagnostik" anvender den praktiserende læge en telefon med dermatoskop til at tage billeder af borgernes hudforandringer og sende fotos til hudlæger, som ud fra billedet vurderer om hudforandringen er god- eller ondartet. Ved Digital Hudkræftdiagnostik vil mange fysiske konsultationer således erstattes af specialistvurdering ud fra billede.

Projektet "Digital Hudkræftdiagnostik" hviler på to pilotprojekter, der er gennemført i hhv. Region Hovedstaden og Region Syddanmark. Ud fra erfaringer fra pilotprojekterne forventes følgende resultater:

- Hurtigere afklaring for patienter ved televurdering. Fra 10 uger til <4 dage

- Mere nærhed i patientbehandlingen, da flere patienter ikke skal møde op til fysisk konsultation i hudlægepraksis
- Øget hudkræftdiagnostiske kompetencer for det kliniske personale i almen praksis
- 50% færre fysiske henvisninger til dermatolog med mistanke om kræft i huden
- 35% færre unødige indgreb og biopsianalyser pga. mistanke om kræft i huden

Dermed forventes ved fuld implementering af projektet en frigøres arbejdskraft svarende til 54 mio.kr. på landsplan grundet færre fysiske vurderinger, færre indgreb og færre biopsianalyser.

Tabel 1: Plan for national udrulning af projektet Digital Hudkræftdiagnostik, de planlagte udrulningsbølger, tilslutning i almen praksis og de forventede gevinster opgjort i antal færre indgreb og hudbiopsianalyser på hospital.

	2025		2026		2027 (drift)	
	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår
Tilslutning i almen praksis	20 %	40 %	60%	80 %	80 %	80 %
Færre indgreb på hosp. RN (antal)	846		2.154		2.462	
Færre hudbiopsianalyser på hosp. RN (antal)	2.716		6.914		7.902	

Udbredelsen er planlagt til at ske samtidig i de fem regioner ved fire udbredelsesbølger med en varighed på ca. et halvt år hver. Første udbredelsesbølge med 20 % af alle praktiserende læger på den digitale løsning forventes igangsat 1. januar 2025.

For hver bølge forventes 20 % flere praktiserende læger at tilslutte sig den digitale løsning. Ved nedenstående udbredelsesplan forventes fuld implementering svarende til en udbredelsesgrad på 80 % af de praktiserende læger ultimo 2026 og overgang til endelig drift i 2027. Ved afslutning af hver udbredelsesbølge foretages Go/NoGo evaluering inden igangsætning af efterfølgende bølge. Såfremt evalueringerne ikke kan dokumentere de forventede gevinster, kan videre udrulning indstilles.

Opdriftsforslag

Den økonomiske konsekvens ved "digital hudkræftdiagnostik" afhænger af de igangværende, centrale takstforhandlinger mellem RTLN, PLO og FAPS. Nedenstående estimat baseres på Region Hovedstadens beregninger ud fra resultatet af pilotprojektet. Derudover bygger estimatet på antagelsen om, at hudlæger honoreres med 300 kr. pr. vurdering og almen praksis honoreres 150 kr. for oprettelse af sag og 49 kr. pr. behandlingsplan. Den samlede økonomiske konsekvens er således fortsat usikker, da der stadig forhandles om honorarerne.

Økonomi

Udrulning af projektet digital hudkræftdiagnostik i Region Nordjylland med tilslutning af op til 40 % af almen praksis i 2025 forventes at beløbe sig til 4 mio. kr. for honorering i praksissektoren.

Ved fuld implementering og projektafslutning i 2026 forventes en udgift på 10 mio. kr. til honorering og 0,5 mio. kr. til drift af IT-løsningen. Efterfølgende drift fra 2027 og frem medfører en permanent, årlig udgift på ca. 1 mio. kr. til drift og 11,4 mio. kr. til honorering.

Økonomisk konsekvens af initiativer (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	Permanent
Drift (licenser og systemforvaltning)	0	0,5	1,0
Takst, honorering af almen praksis	1,8	4,4	5,0
Takst, honorering af hudlæger	2,2	5,6	6,4
Omlægning af aktivitet fra hospital til praksisområdet	-2,7	-7,1	-8,1
Samlet økonomisk konsekvens	1,3	3,4	4,3

1.10 Udvikling i den lægelige videreuddannelse

Virksomhed/Afdeling: Hospitaler og Mennesker og Organisation

Baggrund

Der sker en fortsat udvikling i den lægelige videreuddannelse, som medfører øgede udgifter til uddannelseslægerne på hospitalerne samt ift. praksisreservelægepuljen. Sundhedsstyrelsen offentliggjorde i juni 2023 "Dimensioneringsplan 2024-25", og det er hovedsageligt ændringerne i denne, som påvirker Budget 2025.

I "Dimensioneringsplan 2024-25" lægges der vægt på en række områder med behov for en særlig målrettet indsats, bl.a. psykiatri, børne- og ungdomspsykiatri, akutmedicin og radiologi. I Dimensioneringsplanen er det samlede antal hoveduddannelsesforløb nationalt øget fra 1.090 til 1.140 forløb fordelt på i alt 13 specialer. Rationen for introduktionsforløbene er øget i 5 specialer. Region Nordjylland er forpligtiget til at opslå forløbene i henhold til dimensioneringsplanen.

Opdriftsforslag

I den nye dimensioneringsaftale er der lavet ændringer indenfor flere specialer hvad angår både introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen, hvilket ses i nedenstående tabellen.

Introduktionsuddannelse	Hoveduddannelse
<ul style="list-style-type: none"> • Akut medicin • Neurologi • Urologi • Radiologi • Ortopædkirurgi 	<ul style="list-style-type: none"> • Akut medicin • Neurologi • Lungemedicin • Karkirurgi • Urologi • Endokrinologi • Intern Medicin • Specialet psykiatri • Specialet Børne- & Ungdomspsykiatri – HU

Af nedenstående fremgår hvorledes ændringerne i dimensioneringen i 2025 påvirker Aalborg Universitetshospital, Regionshospital Nordjylland, Psykiatrien og praksisreservepuljen på regionalt niveau.

1. Praksisreservelægepuljen: Introduktions- og hoveduddannelsesstillinger i Almen praksis/ speciallægepraksis

Praksisreservelægepuljen indeholder budget til KBU-, intro- og hoveduddannelseslæger i almen praksis. I modsætning til de andre specialer, hvor der budgetteres svarende til dimensioneringen, foretages en konkret vurdering ift. praksisreservelægepuljen således der budgetlægges svarende til det forventede antal ansatte i det efterfølgende år.

Dimensionering for 2024 til 2025 øger minimumsrationen i almen medicin fra 1,5 til 1,6. Dette betyder at Region Nordjylland skal opslå i alt 68 stillinger i 2025 (fremfor 63 stillinger ved nuværende dimensioneringsplan). Besættes alle stillinger, vil lønudgifterne i Praksisreservelæge stige i 2025.

Hvor mange stillinger, der reelt besættes i 2025, er vanskeligt at vurdere. Hertil kommer, at der hvert år er læger som bliver forsinket i deres uddannelse pga. barsel, orlov, udskydelse af KBU m.m.

Det nuværende budget 2024 på praksisreservelægepuljen lyder på 87,8 mio. kr. I henhold til den ny dimensioneringsplan forventes udgifterne i Praksisreservelægepuljen at være stigende.

Forventningen til 2025 er et øget budgetbehov til praksisreservelægepuljen på ca. 4 mio. kr. således det samlede budget i 2025 udgør ca. 92 mio. kr.

2. Introduktions- og hoveduddannelsesstillinger på hospitalerne og Psykiatrien

"Dimensioneringsplan 2024-2025" betyder en række ændringer for hospitalerne og Psykiatrien. Dimensioneringen er øget indenfor flere somatiske specialer, ligesom det psykiatriske område er et særligt fokusområde.

Ændringer i dimensioneringen af intro- og hoveduddannelsesstillinger medfører en samlet merudgift på ca. 17 mio. kr. i 2025 fordelt mellem på de tre hospitaler.

Øgede Bruttoudgifter 2025	Psykiatrien	AAUH	RHN	SAMLET
Introstilling		6.183.306	4.364.686	10.547.992
Hoveduddannelsesstillinger	5.083.467	772.316	487.779	6.343.562
Samlet	5.083.467	6.955.622	4.852.465	16.891.554

Ved beregning af den endelige økonomiske virkning på virksomhedsniveau indregnes en regulering for den arbejdskraftværdi, som en uddannelseslæge tilfører den enkelte virksomhed. Dette forstået ved, at læger i uddannelse ligeledes bidrager til "produktionen" og leverer en væsentlig arbejdsindsats på den enkelte afdeling.

Det er i Region Nordjylland aftalt, at arbejdskraftværdien for de forskellige uddannelsesforløb udgør:

Arbejdskraftværdi

Uddannelsesområder	Arbejdskraftværdi
KBU-læge	32%
Introduktionslæge	48%
Hoveduddannelseslæge	71%

Hospitalerne og Psykiatrien kompenseres for differencen mellem den aftale arbejdskraftværdi og den fuld lønudgift til de pågældende uddannelseslæger. Således indregnes f.eks. 52% af den forventede øgede lønudgift til introduktionsuddannelseslæger i budgetbehovet for 2025.

Når der tages højde for arbejdskraftværdien, forventes et øget budgetbehov på i alt ca. 7,4 mio. kr. fordelt mellem de to hospitaler og psykiatrien jf. nedenfor:

Øgede Bruttoudgifter 2025	Psykiatrien	AAUH	RHN	SAMLET
Hoveduddannelsesstillinger	1.474.205	548.345	346.323	2.368.873
Introstilling		2.967.987	2.095.049	5.063.036
Samlet	1.474.205	3.516.331	2.441.372	7.431.909

For nuværende forventes alle stillinger besat, hvilket også vil betyde maksimale lønudgifter på området.

Økonomi

Af nedenstående fremgår den samlede økonomiske konsekvens af "Dimensioneringsplan 2024-2025" for både praksisreservelægepuljen og hospitalerne samt Psykiatrien.

Økonomisk konsekvens af initiativ (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift	11,4	11,4	11,4	11,4
- Aalborg Universitetshospital	3,5	3,5	3,5	3,5
- Regionshospitalet Nordjylland	2,4	2,4	2,4	2,4
- Psykiatrien	1,5	1,5	1,5	1,5
- Praksisreservelægepuljen	4,0	4,0	4,0	4,0
Samlet, prioriteringsforslag	11,4	11,4	11,4	11,4

Budgetbehovet for 2026 og frem vil skulle beregnes ifm. med hvert års budgetlægning.

Allerede nu ventes en ændring i 2026, da det med Sundhedsreform 2022 blev aftalt at omlægge hoveduddannelsen i almen medicin, så 6 måneder af uddannelsen foregår i almen praksis frem for på hospitalerne. Dette vil betyde, at der skal budgetomplaceres lønmidler fra hospitalerne til den centrale praksisreservelægepulje.

Samtidig har Sundhedsministeriet udmeldt, at Psykiatrien skal genindføres i KBU gennem en trinvis implementering allerede fra 2025 (som dog ikke forventes at få væsentlig betydning for økonomien i 2025). Det er forventningen at mindst 5% af alle KBU-forløb i 2026 indeholder ophold i Psykiatrien, stigende til 10% frem mod 2029.

Svært omgængelige udgifter

I det følgende beskrives svært omgængelige udgifter i 2025 svarende til ca. 184 mio. kr.

Der er tale om udgiftsområder som er vanskelige ikke at prioritere i Budget 2025, men hvor det konkrete udgiftsniveau kan variere alt efter politiske prioriteringer på området.

		Budget 2025 (mio. kr.)
Svært omgængelige udgifter		
1.11	Øget elevoptag, uddannelse til ambulancebehandlere i Den Præhospitale Virksomhed	4,0
1.12	Vækst i medicinudgifter: sygehusmedicin	85,0
	Vækst i medicinudgifter: tilskudsmedicin	2,0
1.13	Etablering af praksispulje	33,0
1.14	Udflytning til NAU, PNAU og STENO	60,0
Svært omgængelige udgifter - total		184,0

1.11 Øget optag af ambulancebehandlerelever på det præhospitale område

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Den Præhospitale Virksomhed

Baggrund

Den Præhospitale Virksomhed (DPV) har oplevet markante udfordringer med at rekruttere personale til ambulancetjenesten og liggende patienttransport siden overtagelsen af disse i april 2022. Dette skyldes langvarige problemer med personalemangel på både regionalt og nationalt niveau, forårsaget af vanskeligheder med at fastholde personale og utilstrækkelig uddannelse af elever fra tidligere leverandører i de sidste år af deres kontrakter med regionerne. Disse rekrutteringsudfordringer har blandt andet ført til ekstra omkostninger for DPV i form af overarbejde og ekstra vagter, et problem der også ses på nationalt niveau.

Yderligere står DPV over for udfordringer relateret til en medarbejderstab med mange års anciennitet, hvilket alt andet lige antyder en forestående naturlig udskiftning i arbejdsstyrken. Tabel 1 viser den stigende aldersprofil blandt DPV's ambulancebehandlere, hvilket understreger det akutte behov for at adressere disse rekrutterings- og fastholdelsesudfordringer.

Tabel 1: Aldersprofil ambulancebehandler over 66-70 år (2025-2028)

Aldersprofil ambulancebehandler over 66-70 år	2025	2026	2027	2028
Antal forventede fuldtidsstillinger	223	223	223	223
Antal over 66-70 år	9	13	15	25

I tillæg til den demografiske udfordring ændres kravene til at bemane en ambulance fra 2028, hvor den nuværende ambulanceassistent-betegnelse udfases, hvorfor ansatte jf. gældende bekendtgørelse skal have en ambulancebehandleruddannelse for at være bemane en ambulance. For så vidt angår DPV er der pt. 9 ansatte som i 2028 ikke længere vil kunne være en del af den operative tjeneste i regionen.

Samlet er det udsigt til at der mangler 34 ambulancebehandlere i 2028 (25 behandler + 9 assistenter). 34 ambulancebehandlere kombineret med almindeligt fravær og ferieafvikling vil udgøre en kritisk udfordring for det præhospitale beredskab i forhold til antallet af ambulanceberedskaber, der er behov for at have til rådighed. I tillæg er der en vigtig hensyntagen til arbejdsmiljøet for det resterende personale som der vil skulle trækkes for store veksler på i forhold til ekstra vagter mv. Den eneste løsning er at tilføre fornyede kræfter ved at øge optaget af elever markant i de kommende år for derved få uddannet flere ambulancebehandlere med henblik på at imødekomme den beskrevne udfordring. I den henseende er det ikke tilstrækkeligt at følge kontraktens beskrevne rammer for at løse rekrutteringsudfordringerne og mangel på personale på området.

Generelt gør det sig gældende, at uddannelsen til at blive ambulancebehandler tager 3 år og 7 måneder, hvorfor det er nu elevoptaget, skal øges for at imødekomme de ovenstående udfordringer. For at blive ambulancebehandler skal der først søges en elevplads ved en godkendt ambulanceleverandør. DPV søger nye elever 1 gang om året, hvor der rekrutteres elever til et år ad gangen. Ansøgerne skal blandt andet bestå en fysisk prøve for at blive optaget. Uddannelsen er en blanding af skoleperioder (49 uger samlet set) og praktikperioder. En stor del af praktikperioderne indeholder køretid på ambulancerne. Derudover består

praktikken også af kørselspraktik med klinisk vejleder, hospitalspraktik, dage på akut medicinsk koordinering (AMK), kørsel som 3. mand.

DPV og PreMed følger som minimum de krav til elevoptag, der er beskrevet i 'kontrakten', hvilket betyder, at DPV som minimum årligt skal optage 8 nye elever og PreMed skal optage 6 elever i alt. Konkret for PreMed får de separat betaling for det antal elever de har ansat og som aftalt mellem PreMed og DPV jf. Kontraktens vilkår. Henset til rekrutteringsudfordringen blev der i Budget 2023 afsat budgetmidler til, at DPV kan optage 2 yderligere elever i 2023 og ligeledes 2 ekstra elever for PreMed. Det vil sige, at for 2. kontrakt år (2023) skulle der optages 10 elever fremfor 8 i DPV og 8 fremfor 6 i PreMed, hvor efter man i 2024 reelt set skulle gå tilbage til at ansætte 8. Et elevforløb tager 3 år og 7 måneder samlet set. Det er som beskrevet dog ikke tilstrækkeligt for at løse den udfordring det præhospitale område står over for i forhold til personalemangel.

Tabel 2 Antal af ambulancebehandlerelæver der starter og bliver udlært i løbet af et år (2025-2027)

Optag af elever 2025-2027	2025	2026	2027
Antal fuldtids - elever pr. år	40,33	48,42	43,67
Antal elever der er udlært i løbet af året	6	8	18
Nye elever der starter i løbet af året	12	10	10

I tabel 2 er der angivet det forventede elevoptag de kommende år. Typisk bliver der optaget fire eller fem hold hen over et år. Det vil sige, at udgifterne kommer som en trappemodell. Økonomisk vil de fire til fem hold først få fuld økonomisk effekt ved andet elev år. Trappemodellen giver en god dynamik, hvor der er et rul af nye elever og elever, der bliver udlært. Når eleven har været ansat i ca. 2 år kan eleven gå ind og dække vagter og køre som anden mand. Der ansættes både ordinærelæver (under 25 år) og voksenalæver (over 25 år).

Opdriftsforslag

I tabel 2 ovenfor vises det antal elever som DPV forventer at have ud fra den tidligere nævnte trappemodell. I 2025 vil der være i gennemsnit være ca. 40 elever i 2025, ca., 48 elever i 2026 og ca. 44 elever i 2027. Det tager samlet 3 år og 7 måneder at blive uddannet og det betyder, at når eleverne ansættes løbende hen over året vil der gå nogen år, før der er lige så mange elever udlært, som der ansættes. Tabel 2 viser ligeledes antal elever, der uddannes hen over årene. I 2025 er der 6 elever, der bliver udlært, 8 i 2026, 18 i 2027. Opdriftsforslaget er som vist i tabel 2, at der optages 12 nye elever i 2025, og 10 elever i 2026 og frem.

Økonomi

DPV vurderer det er nødvendigt at optage 12 elever i 2025 og derefter 10 elever pr. år fremadrettet for at imødekomme den fremtidige demografiske udfordring og den nuværende personalemangel. I tabellen nedenfor vises den økonomiske konsekvens fra 2025 til 2027 og frem. Økonomisk vil det betyde en ekstra udgift for DPV på ca. 6 mio. kr. i 2025, ca. 8 mio. kr. i 2026 og ca. 6,8 mio. kr. 2027, når der tages udgangspunkt i det budgetniveau der er på nuværende tidspunkt.

Konsekvensen ved ikke at optage de planlagte elever er, at der ikke vil være så mange nyuddannede elever til at kunne gå ind og afhjælpe de rekrutteringsudfordringer DPV står overfor. Dermed sendes u hensigtsmæssige signaler i forhold til den strukturelle udfordring og de aktuelle rekrutteringsudfordringer. Desuden har den nuværende personalemangel og en fremtidig forventelig større personalemangel, hvis ikke der gøres noget have en negativ effekt, der påvirker drift og det politisk fastsatte servicemål for det præhospitale område eftersom det vil være overordentligt vanskeligt at bemane præhospitale ressourcer.

Desuden vil det ikke understøtte de bestræbelser, der er på at få genetableret behandleruddannelsen i Region Nordjylland (SOSU-NORD).

Region Nordjylland har ansøgt Sundhedsstyrelsen akutpulje 2.0 om midler til øget elevoptag på 2 mio. kr. og der forventes tilsagn i løbet af august 2024 fra Sundhedsstyrelsen på regionens ansøgning. Såfremt der gives tilsagn om midler til øget elevoptag vil nedenstående budgetudfordring justeret med beløb, der er givet tilsagn om. Der er i nærværende tabel justeret med det ansøgte beløb på 2 mio. kr.

Økonomisk konsekvens ved øget optag af ambulancebehandlerelever (2025-2027)

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Pris for ansatte elever	9,7	11,6	10,5	10,5
Overhead	0,1	0,1	0,1	0,1
Samlet udgift til elever	9,8	11,7	10,6	10,6
Budget til elever under ambulancedrift	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Samlet, prioriteringsforslag	6,0	7,9	6,8	6,8

Godkendes ansøgning til Sundhedsstyrelsens akutpulje 2.0 får det følgende økonomisk konsekvens i forhold til budgetbrikken - øget optag af ambulancebehandlerelever (2025-2027).

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Samlet, prioriteringsforslag	6,0	7,9	6,8	6,8
Sundhedsstyrelsen akutpulje 2.0 midler til øget elevoptag	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Samlet, prioriteringsforslag	4,0	5,9	4,8	4,8

1.12 Vækst i medicinudgifter

Baggrund:

Medicinudgifterne er til stadighed en udfordring for sundhedsområdets samlede økonomi. Udgifterne i 2023 var historisk høje, og det forventes at området i 2024 lander på samme niveau. På baggrund af en forventning om generelt stigende mængdeforbrug, flere ældre og behandling med ny, dyrere medicin, estimeres det at de samlede medicinudgifter vil stige yderligere i 2025.

Økonomi

Det samlede medicinbudget udgør 1.641 mio. kr. i 2024; heraf udgør Sygehusmedicinbudgettet 854 mio. kr. og tilskudsmedicinbudgettet 787 mio. kr. Dertil kommer et særskilt budget til medicin udleveret vederlagsfrit i andre regioner til nordjyske borgere samt medicin til behandling af patienter med blødersygdomme, som håndteres under det fælles samhandelsområde.

Forventningen til regnskabsresultat 2024 afspejler en fortsat vækst i regionens samlede medicinudgifter, jf. tabel. Ved Kvartalsrapport 2-2024 forventes således et merbrug på 50 mio. kr., hvoraf 20 mio. kr. vedrører tilskudsmedicin og 30 mio. kr. vedrører sygehusmedicin. Det bemærkes i den forbindelse, at Region Nordjyllands budget er i overensstemmelse med statens skøn for udgiftsniveauet i 2024.

	2020	2021	2022	2023	2024 (KR2)
Sygehusmedicin*	817 mio. kr.	832 mio. kr.	833 mio. kr.	867 mio. kr.	884 mio. kr.
Tilskudsmedicin*	667 mio. kr.	639 mio. kr.	684 mio. kr.	821 mio. kr.	807 mio. kr.
Samlet	1.484 mio. kr.	1.471 mio. kr.	1.517 mio. kr.	1.688 mio. kr.	1.691 mio. kr.

Det forventede merforbrug på **sygehusmedicinområdet** i 2024 kan i høj grad tilskrives højere udgifter til specifikke lægemidler; dels som følge af uventede prisstigninger patienter og dels på grund af dyre behandlinger af enkeltpatienter. Merforbruget på **tilskudsmedicinområdet** afspejler et højt udgiftsniveau ved indgangen til 2024 og et budget, som er godt 30 mio. kr. lavere end regnskabsresultat 2023. Merforbruget begrænses dog af et væsentlig prisfald på de omsætningstunge lægemidler Xarelto® og Ozempic®, og regnskabsresultat 2024 forventes således knap 15 mio. kr. lavere end regnskabsresultat 2023.

Det er forventningen, regionens samlede udgifter på medicinområdet vil stige yderligere i 2025, og det foreslås derfor, at der afsættes midler hertil. En **budgettilvækst** vil kunne tage udgangspunkt i statens, Amgros' (kun sygehusmedicin) eller regionens eget skøn, som varierer i betydelig grad.

Tilskudsmedicin

Jf. Statens skøn fra maj 2024 forventes en udgiftsstigning på 2,8% fra 2024 til 2025 svarende til et opdriftsbehov på 42 mio. kr. beregnet på baggrund af Kvartalsrapport 2. Statens skøn baseres dog på en lavere forventning til 2024 end regionens egen forventning ved Kvartalsrapport 2. Beregnes den forventede udgiftsvækst på 2,8% på baggrund af statens forventning til 2024, svarer det til en budgettilvækst på 2 mio. kr. i budget 2025 og et budgetniveau svarende til 18 mio. kr. lavere end regionens forventede regnskab 2024.

Regionens eget skøn lægger sig op ad statens, og der forventes således også en vækst på 2,8%. Området for tilskudsmedicin er svært styrbart, og prognostisering af udgiftsniveauet i 2025 er forbundet med en vis usikkerhed

Sygehusmedicin

Staten skønnede i maj 2024 at udgifterne til sygehusmedicin vil stige 0,1% fra 2024 til 2025 svarende til et opdriftsbehov i 2025 på 31 mio. kr.; heraf vedrører 30 mio. kr. afdækning af merforbrug i 2024. Statens skøn tager ikke højde for implementering af nye lægemidler og udgiftsstigninger som følge af nye anbefalinger fra Medicinrådet. Det er således forventningen, at en budgettilvækst iht. statens skøn vil udfordre budgetbalancen i 2025. Amgros udsendte i maj 2024 ligeledes forventninger til væksten i medicinudgifter fra 2024-2025, hvor de skønner en vækst på 6,2%. Amgros medtager i sit skøn udgifter til nye behandlinger og anbefalinger fra Medicinrådet – herunder f.eks. vækst i udgifter til dyre gen- og celleterapi, nye kræftlægemidler og behandling af RS-virus. Således afspejler Amgros' skøn, i højere grad end statens, regionens forventning (ca. 5%) til udgiftsudviklingen på sygehusmedicinområdet. Baseret på kvartalsrapport 2 svarer Amgros' skøn til et opdriftsbehov på 85 mio. kr., som dels vedrører afdækning af merforbrug i 2024 (30 mio. kr.) og dels forventet vækst i 2025 (55 mio. kr.)

Med udgangspunkt i statens skøn for tilskudsmedicinudgifter i 2025 og Amgros' skøn for vækst fra 2024 til 2025, er det samlede opdriftsbehov i budget 2025 86 mio. kr.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Tilskudsmedicin	2,0	2,0	2,0	2,0
Sygehusmedicin	85,0	85,0	85,0	85,0
Samlet prioriteringsforslag	87,0	87,0	87,0	87,0

1.13 Etablering af praksispulje

Virksomhed/Afdeling: Praksisområdet

Baggrund:

Aktiviteten på praksisområdet steg markant i 2023 og trods en budgettilføjelse ifm. Budget 2024 er praksisområdet stadig udfordret i indeværende år.

Udgifterne på praksisområdet dækker overvejende udgifter til overenskomstregulerede aktiviteter. Der er således en tæt sammenhæng mellem efterspørgsel og udgiftsniveau, hvilket betyder, at muligheden for at påvirke forbruget er meget begrænset. I 2023 udviste praksisområdet et større merforbrug og et lignende forventes i 2024 vedr. særligt Almenlæger og Speciallæger. Samtidig er der ingen indikation på at aktiviteten i 2025 vil sænkes sammenlignet med 2023 og 2024.

Der er derfor behov for at genopretningen af praksisområdet fortsætter i 2025, for at opnå budgetbalance i løbet af de kommende år. Herudover er forhandlingerne om en ny overenskomst på Almenlægeområdet påbegyndt, hvorfor der er behov for at reservere midler til afdækning af en eventuel kommende merudgift.

Rekrutteringssituationen på almen læge området vurderes at være under ændring. Prognosen for lægedækning viser, at der forventes færdiguddannet væsentligt flere speciallæger i almen medicin fra uddannelsen i Aalborg end det antal praktiserende læger, som må forventes at gå på pension. Region Nordjylland overdrager således også i løbet af 2024 tre regionsklinikker.

Denne ændrede situation gør, at Region Nordjylland får mulighed for i højere grad at kunne efterleve sin lægedækningsstrategi. Samtidig vil Region Nordjylland have et skærpet fokus på rekrutteringstiltag. Dette vil i en overgangsperiode kunne medføre ekstra udgifter i budgetåret 2025 og muligvis også følgende år.

Opdriftsforslag

Det foreståes, at der ifm. Budget 2025 oprettes en praksispulje på 33 mio. kr. til særligt at afdække et forventet større merforbrug på praksisområdet også 2024, herunder udgifter forbundet med ny overenskomst for almenlæger og ændrede forudsætninger for lægedækning

Økonomi

Økonomisk konsekvens af initiativ (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift	33,00	33,00	33,00	33,00
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)				
Samlet, prioriteringsforslag	33,00	33,00	33,00	33,00

1.14 Udflytning til NAU, PNAU og STENO

Hospital/virksomhed/område forslaget vedrører: Aalborg UH, Psykiatrien, DIT, Byg Hospitalsbyen og Patientforløb og Økonomi

Baggrund

Ibrugtagningen af Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU), og Psykiatrien, Nyt Aalborg Universitetshospital (PNAU) og Diabeteshuset vil indebære dels en række engangsudgifter til flytning og ibrugtagning og dels et ændret permanent driftsniveau som følge af drift i nye rammer.

I lighed med tidligere år er der til budgetlægningen for 2025 udarbejdet opdaterede skøn over udgifterne i årene 2025 til 2027, hvilket er grundlaget for det nærværende udvidelsesforslag. Skønnene vil løbende blive opdateret – det gælder særligt i forbindelse med kommende budgetlægninger.

I materialet til budgetkonferencen d. 26. og 27. august 2024 indgår en nærmere beskrivelse af de enkelte udgiftselementer i form af de tre følgende notater:

- Driftsøkonomiske vurderinger ifm. ibrugtagningen af NAU (Nyt Aalborg Universitetshospital)
- Driftsøkonomiske vurderinger ifm. ibrugtagningen af PNAU (Psykiatrien)
- Driftsøkonomiske vurderinger ifm. ibrugtagningen af Diabeteshuset

Sammenfattende er det vurderingen, at der i 2025 skal afsættes yderligere 20 mio. kr. (permanent) og 40 mio. kr. (midlertidig).

Økonomi

Midler til rådighed for udflytningen

Med det formål at tilvejebringe midler til finansiering af de midlertidige flytte- og ibrugtagningsudgifter samt efterfølgende øgede permanente driftsudgifter er der gennem en årrække afsat permanente budgetmidler. En del af midlerne blev afsat til finansiering af de årlige bygningsudgifter. Hovedparten blev dog afsat som en opsparing, der skulle gøre det muligt at finansiere de midlertidige udgifter i flytteårene.

Opsparingen er gennem årene anvendt til konsolideringer som fx opbygning af yderligere medicinlager. Dermed ville midlerne senere kunne frigives igen gennem nedbringelse af medicinlageret mv.

I forbindelse med den økonomiske situation på sundhedsområdet i 2023 blev det imidlertid besluttet, at hovedparten af opsparingen (ca. 125 mio. kr.) skulle anvendes til at modgå hospitalernes merforbrug. Disse midler er dermed ikke længere til rådighed. Herefter udgør den resterende opsparing ca. 41 mio. kr., som vil kunne indgå i finansieringen af de midlertidige udgifter i flytteåret.

Tabellen nedenfor viser, hvor mange midler der på nuværende tidspunkt er til rådighed for udflytningen i de enkelte budgetår. I tabellen er der også indregnet, at det vil være muligt at tilpasse profilen for regionens leasingudgifter således, at der kan frigøres 40 mio. kr. i flytteåret (2026), hvilket også var en præmis ved budgetlægningen for 2024.

Tabel 1: Midler til rådighed

Afsatte midler vs. udgiftsskøn - Mio. kr.	2025	2026	2027
Allerede afsatte budgetmidler til og med budget 2024	135,4	135,4	135,4
Konsoliderede NAU-midler fra tidligere år		41,4	
Yderligere tilpasning af leasingprofil		40,0	
Midler til rådighed for flytning og ibrugtagning	135,4	216,7	135,4

Udgangspunktet for budgetlægning 2025 er således, at der årligt er ca. 135 mio. kr. til rådighed. I 2026 er der dog ca. 217 mio. kr. til rådighed.

Opdaterede udgiftsskøn for udflytning

Tabellen nedenfor viser det opdaterede udgiftsskøn for flytning, ibrugtagning og permanent drift.

Tabel 2: Skøn over de samlede udgifter

Mio. kr. - 2025p/l	2025	2026	2027
Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU)			
Bygningsudgifter	79,0	127,8	62,3
Flytte og ibrugtagningsudgifter (incl. produktionstab)	89,5	144,6	29,5
IT-mæssige udgifter	25,0	22,6	17,2
Forøgede kliniske driftsudgifter/udgifter afledt af øget eller ændret drift		12,8	25,5
NAU i alt	193,5	307,8	134,6
Psykiatrien, Nyt Aalborg Universitetshospital (PNAU)			
Bygningsudgifter	13,7	26,5	24,4
Flytte- og ibrugtagningsudgifter	3,5	12,7	1,4
IT-mæssige udgifter			
Forøgede kliniske driftsudgifter/udgifter afledt af øget eller ændret drift	0,8	2,5	2,3
PNAU i alt	18,1	41,7	28,0
Diabeteshuset i alt	5,2	4,9	4,7
Samlede udgifter (NAU, PNAU og Diabeteshuset) i alt	216,7	354,4	167,2

Det fremgår, at udgiftsniveauet i 2025 udgør ca. 217 mio. kr. stigende til ca. 354 mio. kr. i 2026 (som er det "store flytte-år"). Udgiftsniveauet fra 2027 og frem forventes at andrage ca. 167 mio. kr.

Opsummerende dækker udgiftstyperne over følgende forhold:

- *Bygningsudgifter* dækker dels over en forøgelse af udgifter til drift og vedligehold til tre matrikler i en flerårig periode, dels over kvalitetsforbedringer i den nye bygningsmasse. I bygningsudgifterne nedenfor indgår også dækningsafgifter, forbrugsafgifter mv.
- *Flytte- og ibrugtagningsudgifter* dækker særligt over udgifter til den fysiske flytning, nedtagning og ibrugtagning af eksisterende udstyr samt modtagelse af byggeriet (commissioning). Samtidig er der forudsat et øget udgiftsniveau på samhandelsområdet i flytteperioden.
- *IT-mæssige udgifter* omfatter anskaffelse, drift og support af nye IT-systemer mv.

- *Forøgede kliniske driftsudgifter* som følge af, at Nyt Aalborg Universitetshospital er dimensioneret med et højere antal billeddiagnostiske modaliteter mv. og flere specialsenge, end der er i driften i dag. Forøgede udgifter til scannere og sengemasse er varige udgifter.

Sammenlignes de nye udgiftsskøn for perioden 2025 til 2027 med de skøn, der var grundlaget ved budget 2024 ses det, at det samlede udgiftsniveau er stort set det samme. Men det dækker over en række modsatrettede forskydninger, hvoraf de væsentligste omfatter følgende forhold (se bilag for uddybning):

- De *permanente bygningsudgifter vedrørende NAU* er nedjusteret med ca. 20 mio. kr. om året ved fuld indfasning. Det vedrører særligt udgifterne til el, vand og varme. Mængden er ikke ændret – men priserne er nedjusteret til de aktuelle niveauer. Herudover er der også sket justeringer i udgifterne til dækningsafgift, fjernkøling samt drift og vedligehold.
- *Udgifterne til flytning og ibrugtagning* er blevet revurderet, hvilket har afdækket øgede udgifter blandt andet i relation til ibrugtagningen af Serviceby, aftestning af alle de patientnære forsyningslinjer mv.

Opgørelse af yderligere finansieringsbehov

I nedenstående tabel sammenfattes de forventede udgifter for de kommende år med de midler, der er til rådighed på nuværende tidspunkt. Tabellen viser, at der i 2025 som udgangspunkt vil være et finansieringsbehov på ca. 81 mio. kr., mens det i 2026 (flytteåret) er på ca. 138 mio. kr. Finansieringsbehovet i 2027 udgør ca. 32 mio. kr.

Tabel 3: Opgørelse af yderligere finansieringsbehov – med baggrund i tabel 1 og 2

Forventede udgifter vs. midler til rådighed - Mio. kr. - 2025p/l	2025	2026	2027
Midler til rådighed jf. tabel 1	135,4	216,7	135,4
Forventede udgifter jf. tabel 2	216,7	354,4	167,2
Resterende finansieringsbehov	81,3	137,7	31,8

Finansieringsforslag

Med henblik på at afdække den udestående finansiering jf. tabel 3 er der til budgetlægningen for 2025 udarbejdet følgende finansieringsforslag.

Tabel 4: Finansieringsforslag

Finansieringsforslag - Mio. kr. - 2025p/l	2025	2026	2027
1. Permanente driftsmidler (budgetbrik)	20,0	30,0	31,8
2. Midlertidige driftsmidler 2025 (budgetbrik)	40,0		
3. Flytning af udgifter fra drift til anlæg	21,3	8,7	
4. Træk på Robusthedspulje		99,0	
I ALT	81,3	137,7	31,8

Forslaget indebærer følgende elementer:

1. Der afsættes 20 mio. kr. permanent i budgettet for 2025 – stigende til 31,8 mio. kr. i 2027.
2. Der afsættes 40 mio. kr. midlertidigt i budgettet for 2025.

3. Det forudsættes, at der i 2025 og 2026 kan flyttes udgifter fra drift til anlæg for i alt 30 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med, at der på investeringsoversigten for 2024 har været afsat en pulje til anskaffelser på 20 mio. kr. i 2024 og 2025. Disse midler er langt overvejende udisponerede -og kan dermed indgå i finansieringen af udgifterne til udflytning.

4. Der forudsættes et midlertidigt træk på Robusthedspuljen i 2026 på 99 mio. kr.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift (permanent)	20,0	30,0	31,8	31,8
Drift (midlertidig)	40,0			
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)				
Samlet, prioriteringsforslag	60,0	30,0	31,8	31,8

2 Regional Udvikling

På det regionale udviklingsområde omfatter regionernes opgaveportefølje kollektiv trafik, råstof- og jordforureningsområdet, ungdomsuddannelse og kulturel virksomhed. Herudover udarbejder Regionen en regional udviklingsstrategi omfattende de nævnte kerneopgaver og i tilknytning hertil den fremtidige udvikling af regionens infrastruktur, mobilitet, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling, klimatilpasning og grænseoverskridende samarbejder. Udviklingsstrategien for perioden 2024-27 er vedtaget af Regionsrådet i december 2023.

Regionerne har således betydelige drifts- og udviklingsopgaver på centrale kerneopgaver og spiller en væsentlig rolle som katalysator for udvikling og som bindeled mellem offentlige og private aktører i arbejdet med at skabe en region i fremgang på et bæredygtigt og balanceret grundlag.

Økonomiaftalen for 2025 indebærer, at regionens udgiftsramme er reduceret med 0,9 mio. kr. som følge af forudsatte administrative omprioriteringer. Herudover er der mindre tekniske ændringer med baggrund i forudsætningerne i Økonomiaftalen.

Samlet set reduceres udgiftsrammen på det regionale udviklingsområde i 2025 med ca. 1,2 mio. kr. hvilket derfor er udgangspunktet for budgetlægningen for 2025.

På trods af de fortsatte besparelser på Regional Udviklings områder, så ser budgetsituationen mere positiv ud end i 2024, hvilket primært skyldes at priserne på brændstof til kollektiv trafik har normaliseret sig fra årene 2023 og 2024. Dette har desuden betydet, at der efter P/L fremskrivning for alle områder af Regional Udviklings bevillingsområder er ca. 2 mio. kr. til prioritering af andre områder.

På baggrund af disse økonomiske forudsætninger har Udvalg for Regional Udvikling og Innovation samt Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig udvikling i lighed med tidligere året haft fælles budgetdrøftelser. Udvalgenes fælles budgetforslag for 2025 fremgår af afsnit 2.1.

Et flertal i de to udvalg besluttede på møde d. 7. august, at de 2,0 mio. kr., som kan prioriteres til andre områder på Regional Udviklings budget i 2025, fordeles med 1,7 mio. kr. til nærmere udmøntning på Udvalg for Regional Udvikling og Innovations område og 0,3 mio. kr. til nærmere udmøntning på området for Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.

Et flertal i Udvalg for Regional Udvikling og Innovation (RUI) ønsker at udmønte de 1,7 mio. kr. sådan, at hver af puljerne vedr. uddannelse og kultur udvides med 0,5 mio. kr. – i alt 1,0 mio. kr. På næste udvalgmøde 12. august drøftes oplæg til udmøntning af de resterende 0,7 mio.kr. Dette forelægges det samlede Regionsråd på budgettemadagen d. 15. august.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig udvikling drøfter ligeledes forslag til udmøntning af de 0,3 mio. kr., som vil indgå som indspil til Regionsrådets budgetdrøftelser 15. august.

I afsnit 2.2 beskrives de enkelte budgetbevillinger under Regional Udvikling nærmere, inkl. udvalgenes foreslåede ændringer i forhold til Budget 2024.

Som supplerende materiale kan findes i Prepare under udvalget "Budget 2025" (se under "øvrige materiale" og "budgetmateriale").

- Oplæg omkring forskelle i pris og lønudvikling
- NT's budgetforslag 2025.

Budget 2025 for Regional Udvikling drøftes og forhandles på budgettemadag for Regionsrådet d. 15. august.

2.1 Budgetforslag 2025 for Regional Udvikling

Af nedenstående fremgår budgetforslag 2025 for Regional Udvikling afstemt mellem Udvalg for Regional Udvikling og Innovation samt Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig udvikling.

Begge politiske udvalg har haft indledende drøftelser om budgettet for 2025, senest på et fællesmøde den 25. juni. Udvalgene har efterfølgende på sine møder henholdsvis den 5. og 7. august drøftet budgetforslaget som det her fremgår.

I nedenstående fremstilling skelnes der mellem termerne "budgetoplæg 2025", værende den tekniske p/l fremskrivning af det nuværende budget 2024, og "budgetforslag 2025," som dækker over udvalgenes foreslåede budgettering for 2025.

Regional Udvikling	Budget 2024	Budgetoplæg 2025	Ændringer	Budgetforslag 2025	Note
Pris 2,29 Løn 6,76					1
BALANCE (Omkostningsbaseret)	316.630.000	325.511.573	-1.161.573	324.350.000	2
REGIONAL UDVIKLING	-316.630.000	-324.350.000	0	-324.350.000	
BALANCE (Udgiftsbaseret)	316.616.600	325.497.267	-1.161.573	324.335.694	
REGIONAL UDVIKLING	-316.630.000	-324.350.000	0	-324.350.000	
Bevilling					
Kollektiv trafik	182.927.031	187.116.060	-2.495.073	184.620.987	
Betaling til Nordjyllands Trafikselskab busdrift	190.368.000	194.727.427	-7.264.406	187.463.021	
Betaling til Nordjyllands Trafikselskab togdrift	142.614.000	145.879.861	-7.853.895	138.025.966	
Efterregulering (tilgodehavende/gæld hos NT)	9.378.598	9.593.368	-14.644.368	-5.051.000	
Tilskud fra staten vedr. regionaltog	-105.500.000	-107.915.950	4.515.950	-103.400.000	
Anlægstilskud vedr. lokalbaner	-26.400.000	-27.004.560	104.560	-26.900.000	
Garantiprovision for lån til tog hos NJ	-1.300.000	-1.329.770	12.770	-1.317.000	
Grøn omstilling - tilskud fra grønne puljer	-6.700.000	-6.853.430	2.653.430	-4.200.000	
Finansforskydning (underskud føres 2 år frem)	-19.533.567	-19.980.886	19.980.886		
Bevilling					
Jordforening	42.571.125	44.168.806	0	44.168.806	
Løn	13.721.369	14.648.933		14.648.933	
Andre udgifter	30.995.560	31.705.359		31.705.359	
Momsrefusioner	-2.357.373	-2.411.357		-2.411.357	
Barselsfond	211.569	225.871		225.871	
Bevilling					
Øvrige regionale aktiviteter	49.158.536	50.284.267	2.000.000	52.284.266	
Særlige initiativer	41.889.038	42.848.297	2.000.000	44.848.297	
<u>Regional udviklingspulje</u>					
Sundhedsinnovation	6.003.799	6.141.286	350.000	6.491.286	
Innovationsklinik	5.819.645	5.952.915		5.952.915	
Klima og grøn omstilling	9.007.862	9.214.142	300.000	9.514.142	
Bæredygtig mobilitet	0	0	350.000	350.000	
Uddannelse	10.012.977	10.242.275	500.000	10.742.275	
Medfinansiering af EU's socialfond	1.695.904	1.734.741		1.734.741	
Sikring af kvalificeret arbejdskraft (STEM)	4.069.406	4.162.595		4.162.595	
Kulturinitiativer	5.118.224	5.235.431	500.000	5.735.431	
Borgerinddragelse	161.220	164.912		164.912	
Analysér og internationalt arbejde	7.269.498	7.435.970	0	7.435.969	

Analyser og internationalt arbejde	3.096.604	3.167.516		3.167.516	
Kontingenter og medlemskaber	4.172.894	4.268.453		4.268.453	
Bevilling					
Andel af fælles administration	5.243.956	5.440.054	0	5.440.054	
Løn (udgiftselementer)	5.387.156	5.425.748		5.425.748	
Løn (omkostningselementer)	13.400	14.306		14.306	
Endnu ikke udmøntet	-156.600				3
Bevilling					
Centraladministration	28.522.761	30.257.864	-666.499	29.591.365	4
Løn	23.927.012	25.544.478	-489.711	25.054.768	5
Andre udgifter	2.206.232	2.256.755	-800.000	1.456.755	6
Øvrige ændringer			233.501	233.501	7
Råstoffer	3.373.075	3.450.318		3.450.318	8
Barselsfond	277.279	296.023		296.023	
Administrative besparelser	-1.654.400	-1.692.286	792.286	-900.000	
Øvrige mindre ændringer	393.563	402.575	-402.575		7
Bevilling					
Pensioner vedr. privatbaner	8.206.591	8.394.522	0	8.394.522	
Tjenestemandspens. vedr. privatbaner	8.206.591	8.394.522		8.394.522	
DUT-ændringer		-150.000	0	-150.000	9
FINANSERING I ALT	-316.630.000	-324.350.000	0	-324.350.000	
Statsligt bloktilskud	-243.972.000	-249.420.000		-249.420.000	
Kommunalt udviklingsbidrag	-72.658.000	-74.930.000		-74.930.000	

1. P/L reguleringer

2. Omkostningsbaseret balance tæller også overførte omkostninger der ikke direkte er drift – ændringer er udmeldt besparelse i ØA

3. Forligsændring 2024 - et engangsbeløb

4. Trepartsmidlerne forventes at gå ind i Centraladministrationen

5. Den fremskrevne løn inkl. fremskrevne administrative besparelse for 2024 samt øvrige mindre besparelser samt flytning af 800.000 fra andre udgifter til løn.

6. Beløbet til andre udgifter er nedskrevet med 800.000, som er overført til løn.

7. Tekniske ændringer med baggrund i ØA

8. Det samlede beløb til andre udgifter er nedskrevet med 800.000, som er overført til løn

9. DUT-ændringer reguleres centralt.

2.2 Budgetbemærkninger

I det følgende beskrives de enkelte budgetbevillinger under Regional Udvikling nærmere, inkl. udvalgenes foreslåede ændringer i forhold til Budget 2024.

Bevilling: Kollektiv trafik

Region Nordjylland ejer sammen med de elleve nordjyske kommuner Nordjyllands Trafikselskab I/S (NT). Regionen bestiller hvert år kollektiv trafik hos NT, der udgør ca. 1/3 af selskabets samlede trafikomfang. Regionens trafikbestilling fokuserer på at styrke den kollektive trafik for specielt pendlere og uddannelsessøgende.

Region Nordjylland og de nordjyske kommuner har koordineret deres ønsker og holdning til kollektiv trafik i NTs Mobilitetsplan 2021-24 og i den politisk vedtagne strategi Fremtidens Kollektive Trafik. I den kollektive trafiks arbejdsdeling, er det aftalt, at Region Nordjylland sikrer den tværgående trafik mellem regionens større byer med et udbygget net af lokal/regionaltog, regionalbusser og ekspresbusser, og sikrer de uddannelsessøgende mulighed for transport til og fra de nærmeste uddannelsesinstitutioner.

Det er af høj prioritet at fastholde et attraktivt tilbud om regional- og fjerntogdrift i Nordjylland, men også at udvikle de lokale transportkorridorer, så de står rustet til fremtiden med de krav og ønsker, der vil komme til bæredygtig person- og godstransport. I arbejdet hermed er udgangspunktet, at økonomien også i årene fremover kan holdes indenfor de nuværende rammer og at eventuelle merudgifter til togdrift dækkes af kontraktbetaling fra staten og/eller effektivisering af den øvrige togdrift.

For at sikre transport i specielt yderområderne deltager regionen også i finansieringen af Plustur, et tilbud om flextaxi til og fra udvalgte stoppesteder (knudepunkter). NT afprøver herudover samkørsel som en del af det fleksible tilbud, herunder til og fra ungdomsuddannelser. Driften heraf i forsøgsperioden indgår i NTs samlede budget. Finansiering af flextrafik til og fra hospitalerne (sygehusflex) finansieres af sundhedsbudgettet og ikke af Regional Udvikling.

I august 2017 overtog regionen bestilleransvaret for regional togkørsel i Nordjylland, og i 2019 overtog regionen midlertidigt DSBs kørsel i Vendsyssel grundet nyt signalsystem. Der er truffet aftale om, at regionen frem til 2030 har ansvaret for både Regionaltog og DSBs kørsel med landsdelstog i Vendsyssel.

Endvidere blev der truffet aftale om, at regionen fra december 2022 til og med 2024 varetog en del af kørslen til lufthavnen. Transportministeriet spurgte på vegne af DSB om Regionen ville fortsætte med kørslen til og med 2025 mod at DSB fortsætter med at standse i Skalborg, Svenstrup og Støvring i samme periode. Det årlige tilskud fra Transportministeriet på 2,1 mio. kr. udgår for 2025, hvor Regionen ellers skulle have haft ekstra drift mellem Aalborg og Skørping.

NTs budgetforslag 2025 falder med omkring 22 mio. kr. ift. NTs budget for 2024. Udgangspunktet er her at renteniveauet samt energipriserne er normaliseret set ift. 2023/2024. Dette betyder faldende operatørudgifter samt en mere stabil indeksregulering.

Budgetforslaget for 2025 udgør 184,6 mio. kr. Derudover forslås 0,35 mio. kr. prioriteret til projekter under bæredygtig mobilitet, som kan støtte udvikling til gavn for landdistrikterne i Region Nordjylland. Her udpeges indsatser under Masterplan for bæredygtig mobilitet.

Bevilling: Jordforurening og råstoffer

Efter regler fastsat af miljøministeren og Miljøstyrelsen er det regionens opgave at forebygge og forhindre skadelige virkninger fra jord- og grundvandsforureninger. Regionen arbejder sammen med kommunerne med opsporing og kortlægning af de arealer i regionen, som vi enten forventer eller ved er forurenede.

Efter en prioriteret rækkefølge gennemfører regionen forureningsundersøgelser og afværgetiltag for at forhindre skadelige virkninger på menneskers sundhed, grundvand, overfladevand og natur som følge af jordforureninger. Prioriteringen foretages på grundlag af en strategiplan for den samlede indsats på jordforureningsområdet, som er vedtaget af regionsrådet og som udmøntes i en årlig indsatsplan.

Ifølge Lov om råstoffer skal regionsrådet udarbejde en plan for indvinding og forsyning af regionen med råstoffer. Regionsrådet vedtog i juni 2021 en ny Råstofplan for en fireårig periode. Rent teknisk er udgifterne vedrørende administration af råstofområdet fra 2022 ikke længere en del af jordforureningsområdet, men er i stedet medtaget under Sektoradministration. Beløbsmæssigt er der ikke foretaget ændringer i denne forbindelse.

I 2025 vil der være et særligt fokus på overfladevand, hvor indsatsen og prioriteringen pt. forhandles på landsplan og den nationale PFAS handleplan,

Budgetforslaget for 2025 udgør 44,2 mio. kr., hvilket i faste priser er uændret ift. 2024.

Bevilling: Øvrige regionale aktiviteter

Særlige initiativer og puljer

De regionale udviklingspuljer går i sin nuværende form tilbage til 2019 og retter sig mod indsatser inden for uddannelse, klima, kultur og sundhedsinnovation.

I budgetforslaget for 2025 udgør udviklingspuljerne 44,8 mio. kr., hvilket er en stigning fra 41,9 mio. kr. i 2024.

Sundhedsinnovation og innovationsklinikken

Formålet med sundhedsinnovationspuljen er at støtte projekter, som på én og samme tid transformerer, forbedrer og effektiviserer det nordjyske sundhedsvæsen, set i forhold til de nordjyske udfordringer og muligheder. Puljens midler skal dels understøtte en radikal innovation, der markant kan ændre det nordjyske sundhedssystem, dels medvirke til at indfri teknologibidraget. Det kræver, at der gennemføres projekter med vidt forskellig kompleksitet, projektlængde og partnerskab (internt/eksternt). I 2025 vil det nyetablerede partnerskab med AAU og Aalborg kommune for styrkelse af et fysisk miljø for sundhedsinnovation omkring NAU og SUND-fakultetet iværksætte konkrete aktiviteter i forlængelse af en forundersøgelse. Der lægges op til at Regionsrådet efteråret 2024 beslutter, at såkaldte top-down initiativer, finansieret af sundhedsinnovationspuljen, skal iværksættes inden for dette område.

Til indsatser omkring sundhedsinnovation og innovationsklinik udgør budgetforslaget 12,35 mio. kr. hvilket er ca. 0,35 mio. kr. mere til sundhedsinnovation end i 2024. Den foreslåede opjustering tilfalder sundhedsinnovationspuljen.

Innovationsklinikken har siden 2009 støttet den forsker- og medarbejderdrevne innovation primært på Aalborg Universitetshospital med hovedfokus på produktinnovation i samarbejde med private virksomheder. Fra 2012

blev Idéklinikken innovationsenhed for hele Region Nordjylland, dvs. alle regionens sygehuse og specialektoren. Samtidig udvidede Idéklinikken sine samarbejdsrelationer, såvel nationalt som internationalt, med henblik på at skabe en lettere adgang til markedet for regionens sundhedsinnovation.

Klima og grøn omstilling

Budgettet for klima og grøn omstilling er etableret for bedre at kunne understøtte den samlede grønne omstilling. De mere konkrete emner for budgettets anvendelse fastlægges af udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling. Udvalget lægger typisk op til udmøntning via en bred vifte af emner, der kan fremme klima og grøn omstilling. Et meget væsentligt styringsinstrument i denne forbindelse er de lokale klimahandlingsplaner, som hver af Regionens virksomheder og institutioner udarbejder og som sluttelig godkendes af Regionsrådet. Næste generation af lokale klimahandlingsplaner skal udarbejdes i koordinering med den kommende bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland, som Regional Udvikling har ansvaret for at udvikle.

Til indsatserne omkring klima og grøn omstilling er der i budgetoplægget afsat 9,2 mio. kr. Derudover foreslås 0,3 mio. kr. afsat til støtte for øremærket indsats til CO2 screening af regionale strategier. Midlerne afsættes i klimapuljen.

Uddannelse

Region Nordjylland har til opgave at stå for den overordnede koordinering og samarbejde på tværs i regionen inden for uddannelsesområdet i særlig grad i forhold til ungdomsuddannelserne. Regionen har således ansvaret for at koordinere den samlede indsats for at sikre sammenhæng i udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på at der er tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge og voksne i hele regionen. Denne koordinering skal foregå via samarbejde, dialog, netværk, udviklingsplaner samt formålsbestemte udviklingsstilskud. Aktiviteterne sigter generelt på at understøtte målene i den regionale udviklingsstrategi. Til det formål er der afsat en særlig uddannelsespulje.

Til indsatserne omkring Uddannelse samt Teknologipagten er der afsat henholdsvis 10,7 mio. kr. og 4,1 mio. kr., hvilket er ca. 0,5 mio. kr. mere på uddannelse end i 2024. De 0,5 mio. kr. foreslås afsat til støtte for SKILLS aktiviteten i Hjørring, som støtter op om erhvervsuddannelserne i regionen.

Medfinansiering af EU's socialfond

Regionen er i forbindelse med økonomiaftalen for 2022 midler til medfinansiering af projekter under EUs Socialfond. Regionsrådet har i den forbindelse fået rollen med at administrere (styre/indstille) 20% af EUs Socialfondsmidler for perioden 2022-27. Indsatsområderne er her at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser og fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for unge og voksne.

Der er afsat 1,7 mio. kr. i budgetoplægget for 2025. Niveaulet fastholdes i udvalgenes budgetforslag 2025.

Nordjysk Teknologipagt (STEM)

For at fastholde og udvikle højproduktive og vellønnede job i Nordjylland er det vigtigt, at private og offentlige virksomheder har adgang til medarbejdere med tekniske, digitale og naturfaglige kompetencer (ofte kaldet STEM: Science, Technology, Engineering, Mathematics). Flere unge skal vælge STEM-vejen. Derfor vedtog regeringen en national teknologipagt i april 2018 og i efteråret 2018 vedtog Regionsrådet, at udarbejde en regional teknologipagt og pulje i Nordjylland, som et af kerneinitiativerne i den regionale udviklingsstrategi.

Til indsatserne på området er der i budgetoplægget for 2025 afsat 4,1 mio. kr. Niveaue fastholdes i udvalgenes budgetforslag 2025

Kulturinitiativer

På kulturområdet medvirker Region Nordjylland til at udvikle nye kulturelle (og lokale) tilbud og igangsætte større enkeltstående events til at understøtte den regionale udviklingsstrategi. Udvikling og igangsætning af nye kulturtilbud sker desuden i vidt omfang gennem Kulturaftale Nordjylland, som de 11 nordjyske kommuner og regionen deltager i. Desuden deltager regionen aktivt i planlægning og afholdelse af Kulturmødet. Med udgangspunkt i Kulturplan 2024-2027, er der i 2025 fokus på fortsat at sikre relevante økonomiske tilskud og bevillinger til kulturlivet bredt i Nordjylland, bevillinger som skal sikre udvikling af et attraktivt Nordjylland; særligt gennem puljerne Kulturudviklingspuljen og Kultur i Nærheden.

Til indsatserne på området er der i budgetforslaget for 2025 afsat 5,7 mio. kr., hvilket er ca. 0,5 mio. kr. mere end i 2024. Det foreslås at opjusteringen bevilliges gennem kulturpuljerne.

Borgerinddragelse

Der er i budgetoplægget for 2025 afsat ca. 0,2 mio. kr. til konkrete tiltag med henblik på borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati. Niveaue fastholdes i udvalgenes budgetforslag 2025

Der tages udgangspunkt i inspirationskataloget fra den midlertidige politiske arbejdsgruppe for demokrati og borgerinddragelse i regi af Danske Regioner, som blev udsendt i juni 2021. Internt i regionen er det Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati, der har fokus på emnet og puljens udmøntning.

Analyser, kontingenter og internationalt arbejde

Denne post er primært til diverse analyser vedr. regional udvikling, herunder den regionale udviklingsstrategi, men anvendes også til at finansiere regionens deltagelse i internationale samarbejder. Ligeledes er der afsat midler til regionens medfinansiering af forskellige samarbejder og medlemskaber, der fremmer regional udvikling, mest markant Business Region North Denmark (BRN) og Norddanmarks EU-kontor.

Til indsatserne på området er der i budgetoplægget for 2025 afsat 7,4 mio. kr. Niveaue fastholdes i udvalgenes budgetforslag 2025.

Bevilling: Fællesadministration

Budgetoplæg 2025 for Regional udviklings andel af fællesadministrationen udgør 5,4 mio. kr.

Bevilling: Centraladministration

Centraladministrationen løser sekretariatsmæssige opgaver inden for alle områder i Regional udvikling, dog undtaget Jordforurening, der rent budgetmæssigt har sin "egen" administration

Budgetforslag 2025 for centraladministrationen udgør 29,6 mio. kr. inkl. administrative besparelser jf. ØA25.

Administrative besparelser

Det er i økonomiaftalen for 2025 aftalt, at regionerne skal gennemføre reduktioner i administrationen på samlet 300 mio. kr. For Regional Udvikling i Nordjylland er beløbet beregnet til 0,9 mio. kr. som efterfølgende er fratrukket det udmeldte bloktilskud for 2025. Derudover kommer en negativ DUT-regulering samt øvrige tekniske reguleringer på samlet 1,1 mio. kr.

Bevilling: Tjenestemandspensioner ved privatbaner

Regionen er forpligtet til at afholde udgifter til tjenestemandspensioner ved de nordjyske privatbaner. Budgetoplæg 2025 for området udgør 8,4 mio. kr.

3 Specialektoren

Specialektorens mission er at medvirke til, at hvert enkelt menneske, der benytter Specialektorens tilbud, får de bedst mulige vilkår for at mestre sin egen tilværelse. Dertil er det Specialektorens vision at være kommunernes foretrukne samarbejdspartner og leverandør af specialiserede ydelser.

Rammen for hvad Specialektorens skal levere af tilbud og ydelser er givet med de aftaler, der er indgået med de nordjyske kommuner i Nordjysk Socialaftale. Specialektoren skal være omstillingsparat og agil i forhold til de opgaver kommunerne efterspørger.

Specialektoren arbejder løbende med at udvikle, udvide eller forny tilbuddene og ydelserne til borgerne. Dette sker fx gennem politisk fastlagte strategiske fokusområder og indsatser samt relevante anlægsprojekter og tilpasning af fysiske rammer på tilbuddene. Den løbende udvikling sker i et tæt samarbejde med de nordjyske kommuner i relation til Nordjysk Socialaftale og relevante nationale og regionale tendenser og dagsordener på social- og handicapområdet.

Specialektoren skal være et oplagt og naturligt valg, når kommunerne ønsker at samarbejde med en ekstern leverandør på det specialiserede socialområde. Der er således fokus på følgende i Budget 2025:

Attraktiv arbejdsplads

Specialektoren skal fortsat investere i at skabe en attraktiv arbejdsplads for nuværende og kommende medarbejdere. For at være en leverandør af specialiserede ydelser skal borgerne mødes af medarbejdere med de rette kompetencer. Specialektoren oplever en stigende konkurrence om kvalificeret og kompetent arbejdskraft på socialområdet. For at imødegå konkurrencen om arbejdskraft skal Specialektoren være optaget af at være en attraktiv arbejdsplads, som kan tiltrække nye medarbejdere, og hvor medarbejderne har lyst til at blive og dygtiggøre sig. Specialektoren skal derfor i 2025 sætte fokus på at fastholde kompetent arbejdskraft. Dette skal ske gennem indsatser med fokus på fastholdelse af medarbejdere, nedbringelse af sygefravær og af personalegennemstrømning, men også via kompetenceudvikling af ufaglært arbejdskraft, samt den rette brug af vikarer på tilbuddene.

Foretrukken leverandør med specialiserede tilbud

Som en attraktiv leverandør er Specialektoren optaget af et godt samarbejde med de samarbejdspartnere, der er omkring borgeren, herunder kommunerne og borgernes pårørende. I 2025 vil Specialektoren sætte fokus på koordineret samarbejde med kommunerne for at styrke de gode forløb for de borgere, som der samarbejdes om. Gode borgerforløb er også afhængige af, at der er et godt samarbejde med de pårørende omkring og sammen med borgeren. Specialektoren vil derfor i 2025 også være optaget af at skabe gode rammer og fælles forståelse for det gode pårørendesamarbejde.

Udvikling af tilbudsviften og de understøttende fysiske rammer

Specialektoren følger ændringer og behov i kommunernes efterspørgsel på specialiserede ydelser tæt. Specialektoren tilpasser tilbuddene og udvikler tilbudsviften i overensstemmelse med Nordjysk Socialaftale. Derfor afsættes der fortsat midler på investeringsoversigten, således Specialektoren kan sikre, at de fysiske

rammer på tilbuddene understøtter de skiftende behov både nu og fremadrettet. I 2025 sker dette ved etablering af nyt tilbud til unge med svær selvskadende adfærd og ved igangsættelse af erstatningsbyggeri med tidssvarende boliger til voksne borgere med middelsvært og svært udviklingshandicap, som har behov for, at boligen er skærmet.

4 Anlægsområdet

4.1 Anlægsbudget 2025 - sundhedsområdet

Ved vedtagelsen af budgettet for 2023 besluttede forligspartierne at se på mulighederne for at igangsætte de 4 store anlægsprojekter over de kommende år.

På den baggrund blev der i 2023 gennemført bygnings- og volumenmæssige studier samt økonomiske vurderinger for Neurorehabiliteringen i Brønderslev, Behandlingsbygningen i Hjørring og Patienthotellet på Øst-matriklen.

I Økonomaftalen med Regeringen i juni 2023 blev anlægsrammerne for 2024 og 2025 fastlagt. I forbindelse med Økonomaftalen for 2025 blev niveauet for 2025 fastholdt som forudsat i 2024. Herudover indeholder Økonomaftalen for 2025 en aftale om etablering af en Sundhedsfond til vedligeholdelse og modernisering af sygehusene samt til teknologi og digitalisering til efterfølgende udmøntning.

Endelig har Økonomaftalen for 2025 givet anlægsmidler i årene 2024-2026 til digital hjemmebehandling til anskaffelse af glukosemålere til diabetespatienter.

Anlægsrammerne for 2024 og 2025 er angivet nedenfor:

	2024	2025
Byggeri	258,0 mio. kr.	299,5 mio. kr.
Energirenoveringer	1,7 mio. kr.	0,0 mio. kr.
Cybersikkerhed	5,2 mio. kr.	5,2 mio. kr.
IT og medicoteknisk udstyr	82,6 mio. kr.	82,6 mio. kr.
Digital Hjemmebehandling	5,4 mio. kr.	7,1 mio. kr.
I alt	352,9 mio. kr.	394,4 mio. kr.

Qua de skitserede anlægsrammer til byggeri i 2024 og 2025 blev der i budgetforliget for 2024 muligt at allokere anlægsmidler i perioden 2024-2031 med henblik på igangsætning af de 4 store projekter som har været italesat de seneste år og som er vigtige grundpiller i udviklingen af de nordjyske hospitaler.

Det drejer sig om:

- Neurorehabiliteringen Brønderslev med et nybyggeri af 30 sengepladser med tilhørende træningsfaciliteter og servicefunktioner i moderne rammer (220,0 mio. kr.)
- Ny Behandlingsbygning Hjørring indeholdende nyt operationsafsnit og billeddiagnostisk afsnit til erstatning for nedslidt bygning. Herudover suppleres med et patient- og barselsafsnit, vagtværelser samt flytning af kantinefaciliteter (580,9 mio. kr.)

- Patient- og barselshotel på Øst-matriklen som en integreret del af og i tæt nærhed til Hospitalsbyen og opføres og indrettet således, at faciliteterne kan anvendes som et nødsengeafsnit i tilfælde af eksempelvis en pandemi (126,0 mio. kr.)
- Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriklen til Øst-matriklen (610 mio. kr.)

Herudover blev det besluttet at igangsætte nogle mindre anlægsprojekter de kommende år på henholdsvis matriklerne i Hobro og Thisted med henblik på optimering af driften og forbedring af de fysiske rammer til moderne standarder.

Det drejer sig om:

- *Hobro* - Rokade og samling af sengeafsnit og ambulatorier med henblik på opdatering af de fysiske rammer til gavn og glæde for patienter, forbedring af arbejdsmiljøet samt sikring af en større fleksibilitet og bedre udnyttelse af de tilstedeværende plejekompetencer og ressourcer
- *Thisted* - Ombygning, renovering og modernisering af operationsstuer samt sectiostuen, hvor der udføres akutte kejsersnit, til nutidens standarder. Afledt heraf sikres høj fleksibilitet og fremtidssikring af den operative kapacitet

På IT- og digitaliseringsområdet blev indsatsen styrket med yderligere anlægsmidler til fortsatte fælles regionale digitaliserings- og udviklingsperspektiver samt styrket indsats til den regionale cyber- og informationssikkerhed.

Herudover blev prioriteret anskaffelser af udstyr til sterilcentralen på Nyt Aalborg Universitetshospital, generelle anskaffelser af apparatur og udstyr til hospitalerne som aflastning til et presset driftsbudget samt en pulje til eksempelvis finansiering af nyt indkøbssystem og udstyr i øvrigt.

Endelig blev etableret en række centrale puljer i budget 2024 i form af:

- Pulje til anlægsprojekter under afklaring og kvalificering som fremsendes til politisk behandling og beslutning når anlægsøkonomien er kvalificeret og fastlagt. Ét af anlægsprojekterne i denne pulje er ombygninger, renoveringer og moderniseringer på Sygehusapoteket i Aalborg (godkendt RR 24. juni 2024). Et andet projekt er etablering af et patient- og barselshotel på Regionshospital Nordjylland i Hjørring (godkendt RR 24. juni 2024) samt et tredje med etablering af Biobank på Øst-matriklen
- Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger, uforudsete udgifter (UFO) samt akutte vedligeholdelsesarbejder og levetidsforlængelser
- Pulje til energiinvesteringer og renoveringer på regionens matrikler samt på bæredygtighed og særlige bæredygtighedsindsatser ved nybyggeri, renoveringer, om- og tilbygninger mv.

Som nævnt i indledningen, er Region Nordjyllands anlægsramme for 2025 på 387,4 mio. kr., en øgning af anlægsrammen til byggeri fra 259,7 mio. kr. til 299,6 mio. kr. (+39,9 mio. kr.) mens niveauet for medicoteknik, IT og cybersikkerhed er på samme niveau som i 2024.

Idet anlægsrammen for 2025 var kendt i forbindelse med indgåelsen af budgetforliget for 2024, er langt den største del af anlægsrammen til byggeri øremærket til dels bundne, til dels uomgængelige anlægsprojekter i

forhold til allerede indgåede kontrakter, puljer og nødvendige anlægsinvesteringer for at sikre kontinuitet og fremdrift i de besluttede anlægsprojekter.

Qua dette er det alene en mindre del af anlægsrammen som er disponibel til nye eller justerende anlægsprojekter. Som udgangspunkt er anlægsrammen til byggeri i Region Nordjylland fastlagt til 258,2 mio. kr. som har været basisniveauet i en årrække. Ønskes et større råderum til anlægsområdet de kommende budgetår, kan det overvejes at øge råderummet til 2025-niveauet. De øvrige regioner har i 2025 valgt at hæve deres anlægsniveau i overslagsårene 2026-2028 til niveauet for 2025, hvilket for Region Nordjylland vil betyde en forhøjelse til 299,5 mio. kr. (+41,1 mio. kr.)

Ved gennemgangen af investeringsoversigten af allerede optagne anlægsprojekter i forbindelse med budgetlægningen for de kommende år, sker der ofte en vurdering af, om der skal ændres eller justeres på investeringsforløbene afledt af eksempelvis godkendte tidsplaner eller byggeflow. Herudover vurderes det, om der skal tilføres yderligere anlægsmidler til investeringsforløbene til imødegåelse af stigninger i byggeomkostnings-indexet.

Endelig forudsættes det, at den aftalte Sundhedsfond fra Økonomaftalen for 2025 vil give yderligere anlægsmidler til vedligeholdelse og moderniseringer af sygehusene samt midler til teknologi og digitalisering.

Anlægstemaer og -ønsker for 2025-2028

Nedenfor er oplyst en række anlægstemaer og anlægsønsker for de kommende år.

Anlægsprojekter under kvalificering

Der er modtaget nogle større anlægsønsker til budget 2025 som kræver en yderligere vurdering af økonomi, tid og dimensionering før de kan fremlægges til politisk godkendelse og evt. efterfølgende igangsætning.

- Der ønskes etableret en central Bio-Bank på Øst-matriklen til brug i forskningsøjemed for hele hospitalet. Aalborg Universitetshospital har aktuelt ca. 3 mio. prøver af diverse art opbevaret i forskellige fryserne på Nord- og Syd-matriklerne. Det forventes, at det fremtidige behov vil stige med ca. 150.000 prøver pr. år og heraf vil der ske en fordobling af behovet for frysekapacitet over en 20-årig periode. Hospitalet har igangsat et analysearbejde med fokus på planlægning, dimensionering og indretning af Bio-Banken med bistand fra ekstern rådgiver finansieret af den eksisterende analysepulje til modtagne anlægsønsker
- Aalborg Universitetshospital har som en del af forberedelserne til indflytningen på hospitalet på Øst-matriklen igangsat en analyse af de forskellige vagttag i den nuværende vagtstruktur på hospitalet med henblik på at kvalificere det fremtidige behov for vagtværelser. På Øst-matriklen er der dimensioneret med og etableret 43 vagtværelser i den oprindelige programmering. Der vil i 2. halvår af 2024 fortsat ske en afdækning af vagtstrukturen men det vurderes på nuværende tidspunkt, at der vil være behov for yderligere vagtværelser på Øst-matriklen for at kunne dække det nødvendige behov for tilstedeværelsesvagter. Disse vagtværelser kan i givet fald etableres som en integreret del af det kommende Patient- og barselshotel på Øst-matriklen i forhold til en sådan løsningsmodel, vil der dog i en periode fra udflytningen af specialer fra Syd-matriklen i 2026 til Patient- og barselshotellet står færdigt være behov for at etablere en midlertidig løsning for at dække behovet for vagtværelser på NAU
- En række forskningsenheder er i dag beliggende på henholdsvis Syd-matriklen (i Forskningshuset) og på Nord-matriklen og er planlagt til at flytte til Øst-matriklen i Forsknings-/Uddannelsesbygningen når hospitalet tages i brug. I Forskningsområdet udvikler sig løbende og i stor hast. På denne baggrund blev der ikke taget endelig stilling til indretning af forskningsfaciliteter/-arealer i forbindelse med programmering og projekteringen af NAU. I henhold til forskningsstrategien på Aalborg Universitetshospital arbejdes med

etablering af en række forskningsfællesskaber i relation til fælles laboratorieforskning. Dette med henblik på at opnå større samt mere robuste og fleksible forskningsenheder på hospitalet. Der er derfor nu, sideløbende med færdiggørelsen af NAU, udarbejdet et mere detaljeret projekt i forhold til de fysiske forskningslokaliteter på NAU, som tilgodeser funktionaliteten i forskningsfællesskaberne og muliggør en samlet udflytning af alle forskningsfaciliteter fra syd og nord til øst-matriklen. Udflytningen af forskningsfaciliteterne – herunder forskningslaboratorierne – indebærer, at der vil skulle afsættes anlægsmidler til færdigprojektering, ombygning/indregning og mindre anskaffelser af udstyr og apparatur. Såfremt forskningslaboratorierne ikke flyttes til Øst-matriklen, men forudsættes at forblive i Forskningsens hus på Syd-matriklen, kan bygningen ikke tages ud af drift med fortsatte udgifter til drift og vedligeholdelse til følge, ligesom der vil skulle afholdes udgifter på syd-matriklen til de forskningsaktiviteter, der er beliggende på Nord. En fastholdelse på Syd-matriklen vil endvidere medføre et senere salg af Forskningsens Hus

NAU-færdiggørelse frem mod 2026

- I forbindelse med færdiggørelsen og ibrugtagningen af Nyt Aalborg Universitetshospital er der behov for anlægsmidler til at sikre virksomhedskritiske tilpasninger fra infektionshygiejnen, patientsikkerheds- og arbejdsmiljøområdet samt tilpasninger mv. i forhold til at sikre den bedst mulige driftsmæssige funktionalitet af hospitalet
- Der er et behov for genanskaffelser af apparatur frem til indflytningen og ibrugtagningen i 2026, idet en del af apparaturet fra Nord- og Syd-matriklerne er udfasede og ikke relevant at flytte med efter tidsplanen for indflytningen blev rykket til 2026

Den fortsatte udflytning fra Syd-matriklen til Øst-matriklen

- Det vurderes, at de resterende udflytning af funktioner fra Syd-matriklen til Øst-matriklen til hovedområderne - Ambulatorier og Onkologi - vil andrage ca. 1,4 mia. kr. i perioden 2026-2025. Aktuelt er der afsat en pulje i årene 2026-2031 på 610 mio. kr. til opstart på udflytningen. Der pågår aktuelt et analysearbejde af, i hvilken takt ambulatorier og onkologien kan udflyttes til Øst-matriklen. Analysearbejdet med plan for udflytningstakt, økonomi, proces mv. suppleres med ekstern rådgivning finansieret af den eksisterende analysepulje til modtagne anlægsønsker

Sikker drift

- I lighed med de tidligere år, har virksomhederne indmeldt anlægsønsker til 2025 puljen til Sikker drift som omfatter blandt andet tekniske installationer, klimaskærm samt indvendige overflader herunder gulvbelægning, vægge samt lofter. Som en del af Økonomiaftalen kommer en ny Sundhedsfond i 2025 med forventede samme temaer og indsatser som puljen til Sikker drift. På den baggrund foreslås puljen til Sikker drift at være på et lavere niveau i 2025 i forhold til 2024

Klima, energi og bæredygtighed

- Der er til budget 2024 afsat 12,320 mio. kr., heraf er der udmøntet 10,0 mio. kr. i foråret 2024 til energiprojekter, samt afsat 10,0 mio. kr. til budget 2025. Der foreslås afsat yderligere midler i overslagsårene til at fortsætte indsatsen i forhold til klima og energi med optimering af regionens bygninger med energiprojekter afledt af energiscreeningerne i 2023. Der arbejdes med udskiftninger af blandt andet ventilationsanlæg, køle- og fryseanlæg, pumper, automatikstyringer, vinduer, skift til LED-belysning eller efterisolering. I udmøntningen af midlerne i 2024 har der været anvendt en række fastlagte kriterier om rentabilitet på mere end 1,33, hurtig tilbagebetalingstid samt reduktion i CO₂

- Regionsrådet godkendte i maj 2024 en ny bæredygtighedsstrategi for regionale nybyggerier såvel som ombygninger i eksisterende bygninger. Et skifte i den regionale strategi fra DGNB Guld til Lav-emissionsklassen vurderes at kunne holdes budgetmæssigt indenfor de afsatte rådighedsbeløb i anlægsprojekterne. Såfremt indsatsen til bæredygtighed skal hæves udover mindstekravene i strategien, foreslås etableret en tværgående pulje til disse særlige indsatser

Affaldssortering

- Regionsrådet har tidligere besluttet at arbejde med den regionale affaldshåndtering med henblik på at klimaoptimere regionens drift ved blandt andet at nedbringe affaldsproduktionen og øge genanvendelsen gennem en effektiv affaldssortering og organisering af indsatsen. Efterfølgende er der vedtaget ny national lovgivning gældende fra 2023 om, at der skal ske sortering i affaldsfraktioner. For at leve op til de nye krav, er der behov for udvidelse og ombygninger af hospitalernes udendørs affaldsgårde og indvendigt i blandt andet skyllerum for at kunne rumme flere affaldsfraktioner og affaldscontainere, anskaffelse af omkring 4.000 nye affaldsbeholdere til primært på Øst-matriklen samt anskaffelse af forskellige automatiske løsninger for at kunne håndtere det kommende affald i form af selvkørende affaldsvogne. På Nyt Aalborg Universitetshospital er der blandt andet behov for en tilbygning på 240 m², idet den opførte løsning ved Servicebyen ikke kan håndtere den øgede fokus på genanvendelse og sortering i flere fraktioner.

En nærmere uddybning omkring affaldssortering i Region Nordjylland fremgår af afsnit 4.3.

OPP-Psykiatrien på Øst-matriklen

- Som tidligere varslet i Kvartalsrapporterne i 2022 og 2023, udestår der fortsat et behov for yderligere anlægsmidler til etableringen af OPP Psykiatriens etape II på Øst-matriklen. Der er tidligere anvist i alt 22 mio. kr., men der er behov for yderligere anlægsmidler til imødegåelse af udgifter relateret til at fremtidssikre byggeriet med flexible løsninger i forhold til indretning, personaleforhold, lovkrav og aktiviteter. Udbudsmaterialet er udarbejdet for flere år siden og siden da er der sket en stor udvikling indenfor det psykiatriske område

Bemanding af Byggeorganisationen

- Der er i lighed med 2024 behov for fortsat bemanding af byggeorganisationen i 2025 til færdiggørelsen af Nyt Aalborg Universitetshospital (Byg Hospitalsbyen) samt til at sikre bemandingen til den øvrige regionale projektportefølje indenfor Sundhedsområdet og Speciaalsektoren (Byg & Ejendomme)

Anskaffelse af nyt indkøbssystem

- Til 2024 blev der varslet, at Regionen havde et behov for at indkøbe et nyt indkøbssystem i stedet for det eksisterende ILS-system. Der er behov for anlægsmidler til dækning af udgifter til udbud, anskaffelse/køb af nyt indkøbssystem, migrering til eksisterende indkøbssystem mv. i de kommende år. Til budget 2025 er der sket en revurdering af rådighedsbeløbet fra 16,1 mio. kr. til 19,5 mio. kr.

Styrkelse af den regionale IT cyber-sikkerhed

- IT- og Digitalisering har i 2025 behov for yderligere anlægsmidler, udover de allerede afsatte 5,2 mio. kr. i 2025, til en videreførelse af driftsindsatser fra 2024 på i alt 3,0 mio. kr. således den samlede anlægsramme bliver på 8,2 mio. kr. Afledt af Rigsrevisionens undersøgelse i foråret 2024 af regionernes beskyttelse af sundhedsdata mod cyberangreb, er der behov for at rette opmærksomhed mod særligt to kritiske it-områder: 1: Øget sikring af adgang til IT-netværk 2: Isolering og regulering af kommunikation på tværs af it-systemer. Indsatserne igangsættes for at udvise rettidig omhu, imødegå Rigsrevisionens kritikpunkter samt generelt styrke den regionale it-sikkerhed i lyset af det aktuelle trusselsbillede i Europa og øvrige myndigheders anbefalinger og oprustning.

Udover anlægsbudget 2025 og overslagsårene 2026-2028, arbejdes med langsigtede planer for anlægsområdet og i disse planer indgår den fortsatte udflytning fra Syd-matriklen til den nordlige del af Øst-matriklen af de resterende funktioner. Når analysen af den fortsatte udflytning fra Syd-matriklen til Øst-matriklen er gennemført i løbet af 2025 vil detailplanerne for den videre udflytning være parat ved fastlæggelsen af anlægsbudgettet for 2026 og overslagsårene.

Nobel-Parken ejer et tilstødende areal op til Øst-matriklen og er ved at etablere en adgangsvej til deres arealer fra Selma Lagerlöfs vej. Region Nordjylland vil i en årrække fortsat have mulighed for at vejbetjene den nordlige del af matriklen via nuværende vejsystemer. Qua Nobel-Parkens planer vil det være muligt for Regionen at få en fælles adgangsvej fra Selma Lagerlöfs vej til betjening af den fremtidige aktivitet i den nordlige del af Øst-matriklen mod at være medfinansierede af udgiften til kørevejen med tilhørende signalanlæg mv.

Regionsrådet godkendte i juni 2024 igangsætningen af fase 1 af ombygningen, renoveringen og moderniseringen af Sygehusapoteket i Aalborg mens fase 2 med ombygningen, renoveringen og samling af cytostatikaproduktionen først bliver aktuelt omkring 2030. Afledt heraf er fase 2 ikke indarbejdet i oplægget til anlægsbudget 2025.

Gældende investeringsoversigt for 2024-2027 fremgår af nedenstående.

4.2 Gældende investeringsoversigt 2024-2024, sundhedsområdet

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2024 til 2027	Finansieret tidligere år	2024	2025	2026	2027	Efterfølg- ende år	Overslag i alt
Aalborg Universitetshospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bl.a. mindre ombygninger			40.000	22.000			62.000
Reservationspulje til NAU	151.063	82.545					233.608
Infrastruktur	69.675	16.325	16.000				102.000
Patient- og barselhotel (incl. 6 mio. kr. til radiojodstue)	6.000	7.000	33.000	50.000	14.000		110.000
Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriklen				5.200	29.700	575.100	610.000
Patient- og barselhotel - opgradering til nødsengeafsnit ifm. pandemi med ilt/sug, medicinrum mv.		5.000	9.000	2.000			16.000
Renovering af Rehabiliteringsafsnit i Hobro		11.000					11.000
Ombygning og modernisering af operationsstuer i Thisted		8.810	13.000	4.500			26.310
Ombygning af Sectiostue og oprævning Thisted		6.500					6.500
I alt Aalborg Universitetshospital		137.180	111.000	83.700	43.700	575.100	
Psykiatrien							
Udstyr til Psykiatrien, etape II, Aalborg Øst			11.000				11.000
I alt Psykiatrien			11.000				
Regionshospital Nordjylland							
Behandlingsbygning i Hjørring		4.000	30.000	87.000	160.000	274.000	555.000
Pulje til barselhotel, personalekantine og vagtværelser i Hjørring		2.000	6.000	6.000	6.000	5.900	25.900
Neurorehabilitering, Brønderslev	95.000	20.000	51.000	43.500	10.500		220.000
I alt Regionshospital Nordjylland		26.000	87.000	136.500	176.500	279.900	
IT og digitalisering							
IT-investeringer		30.000	30.000	15.000	15.000	60.000	150.000
Cyber- og informationssikkerhed		5.200	5.200				10.400
Instrumenter - Sterilcentral		10.600	16.000				26.600
Finansiering af anskaffelser	20.000	20.000	20.000				
Udsponerede midler herunder evt. finansiering af nyt indkøbssystem samt apparatur og inventar til kommende Plasmaferesecenter		2.000	16.600				
I alt IT og digitalisering		67.800	87.800	15.000	15.000	60.000	
Fælles puljer							
APV (arbejds miljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500	14.000	28.000
Forundersøgelser		4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	36.000
Pulje til anlægsprojekter under kvalificering		55.000	45.000				100.000
Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger, uforudsete udgifter samt akutte vedligeholdelses arbejder og levetidsforlængelser		27.500	27.500	15.000	15.000	40.000	125.000
Videreførsel af nuværende bemanning i Byggeri & ejendomme		13.700					13.700
Pulje til energiinvesteringer og bæredygtighed	3.200	12.320	10.000				25.520
I alt fælles puljer		116.520	90.500	23.000	23.000	72.000	
Total Sundhedsområdet		347.500	387.300	258.200	258.200		

Den budgetterede omsætning ved Kvalitetsfundsprojektet Nyt Aalborg Universitetshospital udgør 0,386 mia. kr. i 2024 svarende til forudsætningerne i økonomiaftalen

4.3 Affaldssortering i Region Nordjylland

Hospital/virksomhed/områdeforslaget vedrører hele Region Nordjylland.

Baggrund

Regionsrådet besluttede den 29. oktober 2019, at igangsætte en overblikanalyse for affaldshåndtering i Region Nordjylland og i 2020 igangsatte Regionsrådet en affaldsstrategi. Formålet var at få udarbejdet en strategi som skulle klimaoptimere regionens egen drift på affaldsområdet ved at nedbringe affaldsproduktionen og øge genanvendelsen. Baggrunden var bl.a., en national handlingsplan for cirkulær økonomi og for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032, hvor der sigtes imod en grøn og klimaneutral affaldssektor i 2030.

Regionsrådet vedtog i 2021 strategien for affaldshåndtering i Region Nordjylland med tilhørende handle- og implementeringsplan. To centrale indsatser som er nødvendige for at komme i mål: effektiv affaldssortering og organisering af indsatsen. Efterfølgende er der kommet ny lovgivning, som fra 2023 indfører krav om sortering i affaldsfraktioner

På baggrund af denne strategi blev der udarbejdet en budgetbrik til 2024, hvor der skulle anvendes 3,2 mio. kr. I budgetprocessen blev brikken videregivet til anlægsbudgettet, hvor der her skulle findes en løsning på finansieringen. I brikken fremgik det derudover, at der i 2025 ydermere var et behov på 10,4 mio. kr. Samlet var forventninger til de kommende initiativer 13,7 mio. kr.

Opdriftsforslag

For at sikre en effektiv sortering i fraktioner skal der investeres i indendørs affaldsbeholder for at kunne varetage opgaven. Erfaring fra andre regioner viser, at et standardiseret koncept for affaldssortering medfører en mere effektiv implementering, og sammenholdt med den forventede indkøbsstørrelse, så skal der laves et fælles udbud. Udbuddet som forventes at blive afgjort i februar 2025, og fra maj 2025 kan der købes nye affaldsbeholder. I alt forventes der at skulle indkøbes omkring 4.000 stk. affaldsbeholder. Største del af beholderne skal indkøbes til Hospitalsbyen og PNAU, da der ikke her er afsat midler til finansiering af affaldsspande. De resterende virksomheder har set på, hvilke beholder det er nødvendige at supplere med for at kunne løse opgave.

Afledt varig drift og/eller etableringsudgifter

At der fremadrettet skal sorteres i flere fraktioner, vil også skabe udfordringer i affaldsgårdene, da der bl.a. skal der stå flere container end tidligere. Derfor er det flere steder nødvendigt at ombygge affaldsgårdene, så der er plads til at lave den nødvendige sortering.

For eksempel anbefaler Teknisk afdeling fra AAUH en tilbygning på 240 m² på hospitalsbyen. Det skyldes at den planlagte affaldsrampe på Hospitalsbyen ikke kan håndtere den øget fokus på genanvendelse, og er ikke indrettet til at håndtere den nye lovgivning om sortering i flere faktioner. Derfor er det nødvendigt at supplere med arealer til håndtering af nye affaldsfraktioner, dvs. plads til opbevaringscontainere, logistik og håndtering af fraktionerne.

Ydermere skal der ske indendørs ombygninger på øvrige eksisterende matrikler for at skabe den nødvendig plads til sortering. Samtidig skal der investeres i forskellige automatiske løsninger for at kunne håndtere det kommende affald i form af f.eks. selvkørende affaldsvogne.

Til implementering af en ny affaldssortering vil der være udgifter til uddannelse af personale, plancher, piktogrammer samt læring og undervisningsmateriale. Nogle af virksomheder har et behov for et "Taskforce" svarende til ekstra hænder til at pakke affaldsbeholder ud og hænge dem op. Der skal indkøbes omkring 4.000 stk., så er det ikke muligt for nuværende personale at varetage denne opgave indenfor det tidsrum der er et til rådighed.

Økonomi

I budgetprocessen for 2024 blev der udarbejdet en budgetbrik på 3,2 mio. kr. Brikken overgik til anlægsbudgettet, hvor der her skulle findes en løsning på finansieringen. På den baggrund er der i den løbende økonomiopfølgning disponeret efter, at udgiften kan afholdes via et mindreforbrug inden for det samlede anlægsbudget. I budgetprøven fremgik det, at forventninger til 2025 lå på 10,4 mio. kr. Budgetbrikken blev udarbejdet med afsæt i erfaringerne fra andre regioner, og var daværende bedste tilsvarende bud for Region Nordjylland.

Til budget 2025 er der igen blevet udarbejdet budgetmateriale. Denne gang er der taget afsat i virksomhedernes egne forventninger til de kommende udgifter i 2025, hvor affaldssorteringen skal implementeres.

Opdriftsforslag

Resultat er endt med følgende fordeling mellem virksomhederne samt diverse området:

	Aalborg UH	RHN	Psykiatri	Specialektoren	Sygehuset Apotek	Overordnet	Samlet
Anlæg							
- Ombygning udendørs (Inkl. ca. 9 mio. til nybygning hos NAU)	12.900.000	1.502.300	410.000	645.000	217.500		15.674.800
- Ombygning indendørs (Typisk skyllerum)	1.940.000	50.000		50.000	20.000		2.060.000
- Automatik (F.eks. eldrevne affaldsvogne)	150.000	136.000	139.000	40.000	30.000		495.000
- Affaldsbeholder (Til indendørsbrug)	2.810.000	66.300	463.200	204.000	37.500		3.581.000
Information og undervisning (Piktogrammer, plancher, læring, undervisning, kurser mm.)						256.800	256.800
Taskforce (Udpakning og opsætning af indendørs affaldsbeholdere)	240.000	41.000	40.000				321.000
SAMLET	18.040.000	1.795.600	1.052.200	939.000	305.000	256.800	22.388.600
Reserveret anlægsmidler i 2024							- 3.200.000
Budgetbrik 2025							19.188.600

De kommende indmeldinger til 2025 ligger nogenlunde i tråd med budgetbrikken til 2024, bortset fra en ekstra investering på 8,6 mio. kr. til udvidelse af affaldsrampen på hospitalsbyen.

Som det også fremgår af tabellen, så er der samlede indmeldinger på 22,4 mio. kr., hvoraf 19,19 mio. kr. foreslås indarbejdet på anlægsbudgettet i 2025. Finansiering af det resterende beløb på 3,2 mio. kr. kan anvises via et mindre forbrug på anlægsbudget 2024, og vil i givet fald kunne frigives i forbindelse med Regionsrådets behandling af en kommende kvartalsrapport.

Afledt varig drift og/eller etableringsudgifter

Da arbejdsprocesserne ikke er fastlagt endnu, så er det meget usikkert på nuværende tidspunkt at estimere, hvordan driftsudgifterne vil blive påvirket. Nogle af virksomhederne har en forventning om, at affaldssorteringen vil skabe en øget arbejdsbyrde og dermed også vil øge deres driftsudgifter. Fuld opstart af driften sker i oktober 2025, så de øget driftsudgifter får en begrænset betydning i 2025.

Af den årsag afventes med indmeldinger i forhold til driftsudgifter til 2026 og frem, hvor det er muligt at komme med mere kvalificeret forudsætninger. Udbuddet for indsamlingsvirksomhederne afsluttes i februar 2025 med kontaktstart i juni 2025, og hvordan de fremtidige udgifter bliver, kan også først estimeres efterfølgende.

I forhold til anlægsudgifter forventes et minimalt behov i 2026, og de nuværende indmeldinger ligger på omkring 1-2 mio. kr.

Økonomisk konsekvens (P/L-2024; mio. kr.)

	2025	2026	2027	Permanent
Drift	0,32			
Eventuelle etableringsudgifter (fx vedr. anlæg)	18,87			
Samlet, prioriteringsforslag	19,19			

5 Flerårsoversigt fra Budget 2024

I det følgende præsenteres flerårsoversigten fra budget 2024 (frem til 2027) for Region Nordjyllands tre driftsområder.

Overslagsårene svarer som udgangspunkt til budgetniveauet for 2024.

I overslagsårene er dog indregnet helårsvirkninger af forligsændringer fra tidligere år. Det bemærkes, at disse skal "gen-prioriteres" i de kommende budgetår. Det indebærer også, at der for nogle af helårsvirkningerne vil ske en yderligere kvalificering. Det gælder fx midlerne til udflytning til NAU. Der er ligeledes indregnet helårsvirkning af større lov- og cirkulæreændringer i overslagsårene.

På anlægsområdet er indregnet de forventede udgiftsniveauer i overslagsårene med baggrund i investeringsoversigten i budgetforliget for 2024.

På finansieringssiden er indregnet de kendte lov- og cirkulæreændringer ligesom, at finansieringsgrundlaget også er justeret i forhold til det forventede anlægsniveau. Der er ikke indregnet mulige konsekvenser af de årlige opdateringer af bloktilskudsfordelingen mellem regionerne, ligesom der heller ikke er indregnet mulige "nye midler" af de kommende års økonomiaftaler. Tilsvarende er der heller ikke reserveret midler i overslagsårene til udgiftsvækst fx på medicinområdet.

Det betyder samlet set, at der i opstillingerne ses en forskel mellem udgifts- og finansieringsside i overslagsårene.

I forhold til Speciaalsektoren gælder det, at der i 2024 er budgetteret med et underskud, mens der i overslagsårene er budgetteret med balance mellem omkostninger og finansiering.

SUNDHEDSOMRÅDET - mio. kr.	Budget	Overslag	Overslag	Overslag
<i>2024-priser</i>	2024	2025	2026	2027
<u>UDGIFTSSIDEN</u>				
Aalborg Universitetshospital	6.336,6	6.324,6	6.324,6	6.324,6
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2023: Øget antal intensiv senge (skal ses i sammenhæng med NAU-opdrift)		-12,0	-12,0	-12,0
Regionshospital Nordjylland	1.254,0	1.254,0	1.254,0	1.254,0
Psykiatrien	889,1	890,4	890,4	890,4
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2023: Subakutindsats og mobilteam		1,3	1,3	1,3
Øvrige virksomheder	1.012,7	1.012,7	1.012,7	1.012,7
Central samhandel- og privatområdet	190,1	190,1	190,1	190,1
Fællesområdet og puljer	1.033,6	1.045,0	1.095,8	1.071,8
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2024: Forberedelse til fællesregional drift af personlig medicin		1,0	1,0	1,0
B2024: Udflytning til NAU og PNAU		9,0	59,8	35,8
B2024: Helårsvirninger, tekniske reguleringer mv.		1,4	1,4	1,4
Praksisområdet	2.719,7	2.714,2	2.714,2	2.714,2
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2023: Midlertidig indsats til reduktion af ventetider indenfor øjenområdet		-2,0	-2,0	-2,0
B2024: Lægevagtordning nat		-3,5	-3,5	-3,5
Administration	533,9	533,9	533,9	533,9
Reservation vedr. lov- og cirkulæreændringer		-54,0	-40,9	-40,9
<i>(Ændringer over 0,1 mio. kr.) (Diverse medfinansieringer i ØA er undtaget)</i>				
<i>Heraf:</i>				
Aktstykke 2024				
Udbygning af kliniske databaser		-0,1	-0,1	-0,1
Regionalt dobbeltdiagnosetilbud		11,8	22,8	22,8
Pladser i et længevarende tilbud i den regionale psykiatri		5,6	5,6	5,6
Indkøbs- og lagermodel vedr. værnemidler			2,3	2,3
Kassation af sprit			-0,2	-0,2
Akut-plan for sygehusvæsenet		-68,0	-68,0	-68,0
Aktstykke 2023				
Ændring af sundhedsloven (Vederlagsfri tandpleje til 18-21 årige)		-1,5	-1,5	-1,5
En god start på livet		-1,7	-1,7	-1,7
Renter	57,3	57,3	57,3	57,3
DRIFTSUDGIFTER I ALT	14.027,0	13.968,2	14.032,1	14.008,1

SUNDHEDSOMRÅDET - mio. kr. <i>2024-priser</i>	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
Øvrig anlæg - udgifter	347,5	387,5	258,2	258,2
Øvrig anlæg - indtægter	-16,2	-16,2	-16,2	-16,2
Kvalitetsfondsbyggeri NAU	386,1	526,8	615,9	
Kvalitetsfondsbyggeri NAU - finansiering	-386,1	-526,8	-615,9	
UDGIFTER I ALT	14.358,3	14.339,5	14.274,1	14.250,1
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Finansieringselementer (bloktilskud mv.)	14.513,9	14.503,3	14.387,1	14.387,1
<u>Heraf:</u>				
Lov- og cirkulæreændringer		-54,0	-40,9	-40,9
Omfordeling af effektiviseringsgevinster ved kvalitetsfondsbyggerier		3,4	3,4	3,4
Regulering af anlægsramme		40,0	-89,3	-89,3
Likviditetsfinansiering (kun indregnet likviditetstilskud i 24)	-62,6	92,2	92,2	92,2
Afdrag på lån	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0
Lånoptag	82,0	82,0	82,0	82,0
FINANSIERING I ALT	14.358,3	14.502,5	14.386,3	14.386,3

SPECIALSEKTOREN - mio. kr. <i>2024-priser</i>	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
<u>OMKOSTNINGSSIDEN</u>				
Driftsomkostninger	756,3	756,3	756,3	756,3
OMKOSTNINGER I ALT	756,3	756,3	756,3	756,3
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Takstindtægter mv.	751,8	756,3	756,3	756,3
FINANSIERING I ALT	751,8	756,3	756,3	756,3

REGIONAL UDVIKLING - mio. kr. <i>2024-priser</i>	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
<u>UDGIFTSSIDEN</u>				
Driftsudgifter	316,6	312,3	326,5	298,0
<u>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</u>				
B2024: Kollektiv trafik		-4,8	9,4	-19,1
B2024: Kultur		0,5	0,5	0,5
Reservation vedr. lov- og cirkulæreændringer		0,1	0,1	0,1
<u>Heraf:</u>				
Aktstykke 2023				
Lov om almenegymnasier mv. (kapacitetsfastsættelse og elevfordeling)		0,1	0,1	0,1
UDGIFTER I ALT	316,6	312,4	326,6	298,1
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Finansieringselementer (bloktilskud mv.)	316,6	316,7	316,7	316,7
<u>Heraf:</u>				
Lov- og cirkulæreændringer		0,1	0,1	0,1
FINANSIERING I ALT	316,6	316,7	316,7	316,7

Budget 2025 Budgetkatalog

Region Nordjylland
Patientforløb og økonomi
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

August 2024